

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor. — fill.
Helyi ár: 20 fillér.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árszabály szerint számíttatnak. — Nagyobb és többesbör hirdetések jutányosan csökkentendők.

Nyílttér petis sora: 40 fill.

B.-Gyarmat, július 7.

Mialatt távol, messze keleten a harcznak és a háborúnak véres keze dul, lövik, gyilkolják egymást az emberek, addig minálunk a béke csöndes és áldásos munkája folyik s az egyesületi élet mozgó-kony tevékenységével találkozunk lépten nyomon.

A múlt hét a tanítók hete volt. A vármegye tanítói évi közgyűléstükre jöttek össze Salgó-Tarjánban. Összejöveleiket, felszólalásaikat, közgyűléstükön hozott határozataikat élénk figyelemmel s érthető érdeklődéssel kíséri mindenki. Egyleti életüknek felvirágozása általános közérdeket képez, haladása, fejlődése örömet, visszaesése, hanyatlása komor hangulatot kelt.

Sokan nem felejtették el még bizonyára a szécényi szép napokat, melyeken ma egy éve ez az egyleti élet oly magasan s elevenen lüktető tevékenységnek adta tanujelét s a melyeken vármegyénk legelső emberei, vezértérfeiai s a távolból oda-sietett kiváló tanítók fogtak kezét, hogy annak fényét emeljék. Ugy hittük és éreztük, hogy ez az alkotásokra képes eleven élet lüktetésében egyre csak nyerek s az évek haladásával karöltve mindig izmosabb és megerősödöttebben lép majd a közönség elé.

A salgó-tarjáni napok után be kell valanunk, hogy ez a remény nem vált be s nem teljesült, — legalább is nem olyan mértékben, amint azt a múltból következtetve várnunk lehetett.

Mintha csökkenés állott volna be az érdeklődésben. Az érdeklődésnek ezt a megcsappanását azért kell hangsúlyoznunk, mert azt elsősorban magoknál, az egylet tagjainál vettük észre, akik ezuttal a multnál jóval kisebb számban jelentek meg s a gyűlésről sokan elmaradtak. Ami mindenesetre hiba s majdnem menthetlen lenne, ha oka belső s nem külső körülményben rejlenék. Abban t. i. hogy igen sokan hatóságok és intézők körök részéről a megfelelő támogatásban nem részesülnek. Es e tekintetben bizony első sorban az államilag dotált tanítók panaszkodhatnak, a kiknek még az utazási költségeik sem térítetnek meg. A felekezetek, a községek jóval előzékenyebben járnak el, s alkalmazott tanítóknak módot nyújtanak arra, hogy az egyleti életben tevékenyen részt vehessenek s a tanúgy s ezzel az általános műveltség fejlesztését, előbbrevitelét munkálkodásuk által biztosítsák. A támogatásnak hiánya mellett nem csoda, ha többen az összejövetel felkeresése helyett otthon maradnak, — ami minden körülmények között csak veszteségzárba megy. Veszít a közügy s az otthon maradt is elkedvetlenedik, mert saját ügyének szolgáltatásban hibáján kívül köztét kezekkel tétlenül kell maradnia.

Van azonban még egy hiba, melynek

árnyéka már sötétebb és hosszabb, mint a most említetté. S ez az úgyszeretnek s a lelkesedésnek meglodadása, melyet különösen az ifjabb nemzedéknél tapasztalhatunk. Lelkesedni ma már csakis az öregek tudnak, a közügy iránt való hevülés azoknak a sajátja, akik még megőriztek valamit abból az idealizmusból, a melyre az embernek a haladás szolgálataiban feltétlenül szüksége van. Az ifjabb nemzedék nem ismer ebből úgyszólván semmit, más után fut, kapkod az úgyszeretekre, a közgyűlésekre egyszerűen nem megy el. Nem érzi szükségét, hogy eszméket cseréljen s azokat szolgálja. Az öregek szívében élő nemesebb tűznek maholnap örököse alig lesz s ha majd kidőlnek, a lelkesedést, a lángoló úgyszeretetet is velük temethetjük majd el. Ez a nemes hevület a nemzedékek rendjével viassz arányban áll; a hol ez más-ként van, avagy nincsen meg, ott a helyzet egészségtelen s a múlt fényessége mellett sötét árnyékba borul a jövő.

Az érdeklődés csökkenése különben megvan a publikumban is. Valamikor, nem is olyan régen, az a közügy és közönség, ahol s a melynek körében ilyen közgyűlés tartatott, a közgyűlés napját valószínűs ünnepnek tekintette. Az utcák lobogódiszt öltöttek s a helyhatóság és egyesek egymással vetélkedtek az előzékenységekben. Ma ez a kép már nem oly szép; elmosódott s gyöngé. Az utcákon alig látni néhány zászlót s a magistratus s a képviselő háza még ezt a külső diszt is nélkülözi, — nem tud, avagy nem akar tudni arról, hogy falai között a közművelődés előbbre vitelében dolgoznak s annak a magyar nemzetiségnek megszilárdításán fáradoznak. A falak között néma csönd van, mintha nem történnék semmi sem.

Szülőkhöz, megszívlelésül.

Ismét megérkezett aranyos szárnyain a nagy vakáció, a tanuló ifjúság és a szülők végtelen öröme, az az hogy: «embere válogatja», — mert bizony a nagy vakáció, csak is a jó tanuló és boldog szüleinek nyújthat igazi örömet, míg a rossz diák piruló arccal, könnyezve tér haza s felve nyújtja rossz bizonyítványát szegény aggódó szüleinek.

Pedig a papa — ha módos nagy ur, a jó bizonyítványhoz kötött ígéretét beváltotta ám és csakugyan vett már előre, szép kerekpárt Elemér számára, aki már nagy diák s titkon cigarettázik is, nagy begyesen, mintha ő már csakugyan valaki volna.

A szegényebb sorú szülő is rendesen készít valami örömet cserébe, a reménybe helyezett jó bizonyítványért, fia számára. Kitől mi telik.

Amde, ha a bizonyítvány rossz, nincs bicikli, sem flobert, se semmi. Legalább ez volna az igazság.

Hanem Elemér urfi elmés, modern fiú és Gyurka diák sem esett a feje lágyára s furfangos raffineriával, a hiszékeny szülői majomszeretet rovására — csakhamar egyensúlyba helyezik a megbillent mérleget.

Igazságtalanok a tanárok; X. tanár nekem

oknélküli ellenségem; T. Ferinek sem volna jeles bizonyítványa, ha az apja nem «schmirolt» volna a tanároknak stb.

Es a mama közvetítésével, szívesen elhiszi a papa e beszédet, aki pedig tudós, okos ember és nagyságos ur.

Annál kevésbé látja fia turpisságát a politikus János mester, aki pedig újságot is olvas, és teljes megnyugvással, sőt bizonyos büszkeséggel halgatja Gyurka diák virtuskodását, a ki váltig bizonyítja, hogy a kitűnő diákok ritkán lesznek nagy emberekké, mert lám Petőfi is azt írta: «secundaba pónált sok számár profesorom» — és mégis milyen nagy emberré lett.

Igy aztán a rossz diák is, leggyakrabban háborítlanul élvezi a nagy vakáció meg nem érdemelt örömeit, míg az idő halad, röptül sebes szárnyakon s csakhamar véget ér a kedves vakáció s kezdetét veszi, a kevésbé kedves diligentia.

A gyöngé, rövidlátó szülők, tiarélet a kivételeknek, mert hála Istennek ilyenek is vannak, aztán más iskolába adják a diákot, oda, ahol szerintük jobban tanítanak, mert jobbak s igazságosabbak a tanárok.

Igaz is, mert a diák nem ám,
«csak a tanár lehet hibás,
azt hiszi Trunkus Tóbiás».

Es egészen jóhiszeműleg ilyen formán csellekszik leggyakrabban a jómódu özvegy nagyságos vagy méltóságos urnó is elkönyvelettel szerelmes magzatával, majdan bekövetkezendő aggkora késő bánatára, a midőn a nagyreményű «majoresko» — ősi kuráján a régi fény romjai fölött, az utolsó árva varju is azt kiabálja: kár, kár.

Eper: azért, sohse feledjük halhatatlan dicső emlékü Eötvösünk eme örökké emlékeztető szavait, hogy: «A születési tulsuly idejét; az aristocraticus állásnak ma nincs alapja személyes érdem nélkül; az aristocratiának is dolgozni s tanulni kell; mert kiki annyit ér ma, amennyi jót és hasznosat tud s tenni képes».

Megkapóan illusztrálja ezt a megdicsőült nagy mester Munkácsi Mihály életéből feljegyzett következő humorosan kedves epizód:

Hajón utazott a Mester, Vác s Visegrád között, s a fedélzeten sütyörészve elmerengett a festői tájon, alig véve figyelembe a közelebe álló uracsot, aki minden áron közeledni akar hozzá és bizonyos nagyuri arroganciával kérdi tőle:

- Hát... izé... ki maga... mi?!
- Munkácsi Mihály vagyok.
- A hires festőművész?
- Hát aztán, ha az volnék?
- Hm... akkor sokra vitte.

Rövid vártaiva, a mester is megkérde egész szerényen emberét:

— És nekem kibez volna szerencsém?

— X... gróf, Y... örökös ura, örökös főrend.

Munkácsi erre aztán, egész szeliden oda vágja neki hogy:

— Hm — nem sokra vitte, mert már születésekor is az volt, ami most.

Tehát, hogy Munkácsiként gyermekeink dolgoikat ez életben, ha nem is sokra, legalább valamire vigyék: a beállott nagy vakáció ideje alatt, gondolkodásunk főtárgyává ezen kérdés megoldását tegyük: Vajmi a teendőnk gyermekeink jövője érdekében, hogy t. i. majdan valamire vigyék?

Nem sok itt a mondandóm, de ha csak azt is több szülő betartaná, nem szaporodnék többé oly ijesztő módon, a társadalom minden rétegében, ama szerencsétlen proletárok száma.

Nem az elméleti paedagogia, hanem 26 évi

tanítói működése ideje alatt szerzett bő tapasztalatot adja kezembe a tollat, amidőn a felvetett kérdés megoldását a következőkben megkísérlem bátorítani:

Amint a gyermek eszmélni kezd — játéka közben is, a lelkiismeretes szülő, figyelje meg hajlamait, mert az már gyakran 6—7 éveskorában észlelhető, s a szerint igyekezzék a tanítónak segédkezel nyújtani a csemete apolásánál, nyesegetve a ferde s növelve a nemes ágot. Ha aztán szerencsések valánk a négy elemi osztályt teljes sikerrel elvégeztetni gyermekünkkel, akkor bátran adhatjuk a gymnasium, vagy bármely középiskola első osztályába. De mondom és nagyon hangsúlyozom, hogy az elemi négy osztályt teljes sikerrel végezte el a gyermek, mert különben biztos alap nélkül lévén, a középiskolában sohasem boldogulhat a legjobb igyekezet mellett sem, sőt ki fog az hatni egész életére. Ezért nagyon fontos az elemi népiskola tananyagának mikénti feldolgozása. Ha ezt mindenki tudná, már t. i. az iskolaöntartósság intézői, akkor nem volna annyi osztatlan népiskola hazánkban; mert osztatlan iskolában a törvénytábla tananyagot feldolgozni (faból vaskarika).

De térjünk a dolagra.

A mint az elemi népiskolát elhagyta a gyermek, akkor mára lelkiismeretesen ügyelő okos szülő tudni fogja, hogy körülbelül mihez van hajlama és képessége a gyermeknek; a középiskola 3-ik és 4-ik osztályában pedig már határozottan meglátszik, hogy mire termett a gyermek. Tehát akkor már minden módon kedvet adjunk neki ama pályához, melyre hivatászerűen rátermett.

Nem tudom eléggé hangsúlyozva ismételni, hogy csakis olyan pályára készüljön az ifjú, melyhez képessége, és kedve, tehát hivatása van.

Hanem épen az a baj, hogy a legtöbb szülő, tekintet nélkül gyermeke hivatászerű hajlamára, okvetlen tudóst, orvost, prókátort vagy mérnököt akar nevelni belőle.

Mintha bizony nem léphetne bármely szülő gyermeke a tisztas ipari vagy kereskedelmi pályára is. Hisz egy ügyes előkelő iparos uri ember, mindig hasznosabb tagja lehet az emberi közéletnek, mint egy elhatetlen, ügyetlen fiskális, avagy más felpregált talmi nagyság.

Hanem hát értsük meg jól!

Nem arról van szó, hogy egyáltalán ne neveljünk tudóst vagy művészt gyermekünkben, ha lehet, mert miként egyik jelesünk mondja: «bármily hasznos és szükséges is a realizmus, a szellemi és ideális irányokat nem nélkülözhetjük, ha sülyedni nem akarunk» — és ez igaz is — ámde miként mondtam: ne erőltessük a dolgot és ne idegenkedjünk kicsinylőleg az ipari és kereskedelmi pályától sem; mert

hisz ma már a nagyszámú s különböző iparfajokat képviselő iskolák s kivált a kitűnő közép ipartanoda képesíti a magyar ifjút, hogy ha eddig — a lealázó bánásmód elől kitérve — kerülte is e pályákat, ma örömmel fordulhat azok felé s rajtuk intelligenciája törekvése szerint emelkedhetik.

Ismétlem tehát:

Gyermekeink megfigyelt hajlamainak szemlélő tartásával, azok kiképzésénél, legyünk ugyan pártolói a szellemi és ideális irányoknak is, de ne idegenkedjünk kicsinylőleg a realistától, t. i. az ipari és kereskedelmi pályától sem.

Takács Lajos.

A vidéki kisiparos.

Rövid idő alatt sok panasz, jajveszékelés hangzott el az országban. Mindenütt a megélhetés nehézsége, a tisztességtelen megélhetési konkurencia, a kétségbeesett küzdelem megmozgatja a szíveket, lelkeket. Ma a munkanélküliek, holnap a kereskedők, tisztviselők, tanárok, ügyvédek stb. gyűléseznek, megvitatják sulyos helyzetüket, a tanácskozás eredményét jegyzőkönyvbe foglalják, orvoslást kívánva határozatiilag kimondják, hogy deputációba tömörülve a miniszter vagy a képviselőház elé járulnak bajaik orvoslása végett. Ennyi az egész... És mi a végeredmény? A legtöbb esetben, — mondhatni — minden a régi rossz kerékvágásban marad.

Mi lehet ennek az oka? Ugyan miben s hol kereshetjük az okot, hogy ily közérdekű mozgalmak a leggyakrabban eredmény nélkül végződnek? Könnyű erre a felelet. — Ennek legnagyobb oka, a magyar társadalom közönye a közérdek iránt. Nem fogékony már a társadalom a közérdekek iránt, mint volt egykoron. Hisz tudjuk, a magyart legnagyobb részt közérdek, közügyek iránt való fogékonyasága tette azzá, a mi. Vagy talán a munkások, kereskedők, tisztviselők, ügyvédek, iparosok érdeke nem közérdek?

Minek is a magyarnak a közérdek, rögtön előáll moudásával: «Segíts magadon az Isten is megsegít.» Pedig nem így van az mindig. Hiába munkálsz ott, hol nincs mit keresned! Van férfitas tetterőm, akaratom, munkakedvem, de mindhiába, kárba veszen a jóakaratom, — ha nincs mit mivel dolgoznom. Ma ilyen a vidéki kisiparos helyzete, melyről szólni akarunk.

Manapság, a büszke szegénység korszakában, lenézik a kisiparost. Pedig az igazi kisiparos egyike a haza legbecsületesebb, legodaadóbb munkásainak, ki támogatást, segítséget érdemelne úgy a társadalom, mint a kormány részről. Sejnös, — nem így áll a dolog! Nem-hogy fokozatosan támogatnák a kisiparost, sőt ellenkezőleg — napról-napra kevesebben keresik fel szükségleteikkel.

A hársak regéje.

Szabó J. Elek hátrahagyott műveiből.

Két megyében ismeretes a kürtösi két öreg hársfa, mert két megye talajából zivta azt az életerős nedűt, mely mindkettőjüket annyira megedzette, hogy immáron idestova a hatodik emberöltő tagjainak kedveskednek hűssel. Sok víz lefolyt azóta a kürtösi patakon, a mikor Kalmár uram — kinek dominiumához tartozott e hely — a török háborúból hazaérkezve leaszta az egyik csemétét, messze időkre szóló emlékeül annak, hogy e helyen várt reá kedves élete párja, a távollét ideje alatt szépen felsurjándokott magzatokkal. Ugyanakkor ültet oda felesége a másikat. A két csemétét örömkönyök öntözték, fogamoztatták meg, szerető szemek villogó örömsugara inditák meg az első rügyeket, azért olyan tartósak bizonyosan. Pedig az öröm édes könnyei hamarjában megkeseredtek, a szemek örömsugaraikat meggyilkos szomorúság felhőzte be. Hanem ezt kár emlegetni, jobb feledni, jobb feledni, vagy tartogatni későbbi időkre, akkorra, ha majd az utolsó Kalmár nem hallja. Két megye falvainak fonóházaiban szönek olyan regéket, melyekben a két hársnak többnyire szomorú szerep jut. Oka van annak, nagy oka, hogy az efajta mesék mind kisérletesen szomorúak, sötétek, mintha épen Osiánt és utódait a ködös szigetbardjait plágizálnák.

Nem messze a két hársától, szabályos két szög képezve, két vármegye határacsucsaifőlő,

Minden esetre ez a körülmény, fontos tényezőként működik a kisipar hanyatlásánál. De korántse gondoljuk ezzel azt, hogy csupán ez, t. i. a megrendelés hiánya illetőleg csekélyisége az ok a kisipar pangásának, a kisiparos sulyos helyzetének. Számos, e helyütt felsorolhatatlan okai vannak e tény beálltának. Itt csak a fontosabbakról teszünk említést. Egyebek közt ilyen a hitel drágaság. Olyan feszült pénzügyi viszonyok uralkodnak, hogy a kisiparos csak nagy nehezen juthat hitelhez s már nagy nehezen kap hitelt, bizony leszedik róla még az utolsó bírrészlet is. És hol vannak még többi gondjai: különféle adó, iskoláztatása gyermekeiknek stb.?

Bizony, ha egy kisiparos uzsorás hálójába kerül, nem igen tud abból kilábalni; vagy ha kitud, úgy elkerülhetetlenül évek hosszú során át megfogja sinleni az egykor magára váltalt sulyos terhet.

Csoda-e, hogy ily körülmények közepette egymásután zárják be műhelyeiket kisiparosaink s így a tönk szélére jutnak?

Vegyünk a többek közül még egy okot, mely elősegíti a kisiparos sulyos helyzetét. Ilyen az ipari vállalkozók és közvetítők tisztességtelen konkurencziája. Nagy garral lépnek a közönség elé, fényes üzleteket rendeznek be, mintálat jobban csalogatják a vevő-közönséget. Persze rossz árut drágábban adnak el, és a közönség szívesebben keresi fel avagy bíz meg ily vállalkozókat, vagy közvetítőket s szívesebben megy el ezek fényes raktárhelyiségeikbe, mint a kisiparos piszkos műhelyébe. Még megengednők ezt, — hisz szabad az ipar és kereskedelem — ha az ipari vállalkozók és közvetítők szakavatottak volnának, de legnagyobb részük hozzá se konyit.

A kisipar hanyatlásának s ezzel kapcsolatban a kisiparos sulyos helyzetének okai közül elég legyen e fentebb kifejtett három tényező; a megrendelés hiánya, a hitel drágasága, az ipari vállalkozók és közvetítők visszaélése, de ezek egymagukban véve is elegendők arra s figyelmeztetnek, hogy a kisiparosok helyzetét csak úgy uttyomban ad acta el nem tehetjük.

Ezek után előáll azonban valaki s kérdezi: «hát miért nem védi magát a kisiparos az ellene irányuló garázdálkodások ellen, hisz van védőtörvénye, mely védi jogait, érdekeit?» Bizony nagyon csálóka reményben ringatja magát, a ki ily kérdést tesz fel. Ha van is egy-két százaz paragrafus, az házagos, hiányos, — mondhatni — egy fabatkát sem ér.

A kis iparosnak kellően reformálandó illetőleg kellően megalkotandó törvényes védelemre van szüksége jogainak, tisztességének, becsületének megóvása céljából a piszkos konkurencziával szemben; és erre vonatkozólag sürgős intézkedés válik szükségessé, hogy odáig ne fejlődjön a dolog, hogy a kisiparosok közül

ugyanannyi természetes begy emelkedik. Azon másfél holdnyi tér, mely a két begy között unatkozik, gazdát sohasem ösmert, valóságos terra nullius, mint az öregek ma is nevezni szeretik.

De mégis tévedünk; volt gazdája e földnek, vörös ruhás, komor gazdája: két megye törvényes hóhéra. Két megye valamennyi jus gladiával bíró széke itt gyakorlott igazságot a javíthatatlan betyárokon, szegény legényeken, kik nélkül a menekülésre alkalmas hegyes föld sohasem szűkölködött. A terra nullius annyi regének szülője, a hány emberi életnek temetője. Ez oka, hogy az említett fonóházi regék mind kisérletesen szomorúak, sötétek. Nem veszem tollamra e regék egyikét sem; szeretem bár nemzetemet erőnyeiben, bűneiben, de a betyárpoezis, a rablás és gyilkolás apoteozisa iránt nincs érzékem.

Hanem elmondok egy regét, melyet nem a terra nullius régieitől, hanem a hársak száradó felbén lévő ágaitól tanultam, véres ugyan, de azért nem az igazság exekutív kéze, hanem a jogtalanság ontá ki. Máltán nevezhetnének szőszaporítónak, ha azon kezdeném, hogy a kürtösi öreg két hárs ezer és ezer embernek adott már pihenőt, széles vidéken ismeretes, hogy e hársak mellett jól gondozott országot vezet, nem csavarogva szalagként, mint néhol a felföld utai, hanem kézzel torony irányában, mintha csupa siető lakodalmás nép számára csaptak volna. Hanem jártak legyon bár ezeken ez uton; pihentek legyen már ugyan-

TÁRCZA.

Hangulat.

Ne kérdsz tőlem, kedvesem,
Miért nincs kedvem semmi sem?
Ha szívem bántja valami,
Nem is bírnám elmondani
A fájdalom és bánat miatt!
Lásd, édes, ez is — hangulat!

S ha lelkem néha kedvre kél,
Mely még a pokloktól se fél,
Akkor se kérdsz tőlem azt,
Miért keresek így vigaszt?
Ha borba fojtom gondomat,
Lásd, édes, ez csak — hangulat!

S ha eljön a végőra majd
Elűzni minden földi bajt,
Fölem is sirhant domborul
S enyvet szívnyra rám borul:
Ne busulj, édes, e miatt,
Hiszen ez is csak — hangulat!

Török Sándor.

sokan munkásaival együtt a társadalom fülébe oda ne dörögjék: „Nem adatok kenyeret ehézni hagyatok, pedig volt erőm, akaratom dolgozni s nem adatok munkát.” H. L.

A Nógrádvármegyei Tanítótestület évi rendes közgyűlése.

A nógrádvármegyei tanítótestület évi rendes közgyűlését f. évi július hó 3-án és 4-én Salgótarjánban tartották meg.

Július hó 2-án d. u. a tanítótestület önszervezési szövetkezetének bizottsága, majd utána a tanítótestület választmányát tartott ülést.

Az üléseken tevékeny részt vett dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő is.

A napot a megjelent tanterfűk, tanítónők és tanügybarátok, továbbá Salgótarján közönsége ismerkedési estélylyel fejezte be.

Július 3-án reggel 9 órakor a városházának nagytérében együtt voltak a tanterfűk tanítónők és tanügybarátok.

Koháry János testületi elnök szép beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, a melyben megemlékezett dr. Wlassics Gyula miniszter, dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő, Borella város bíró, Papp városi jegyző s Kovács Nándor prépost-esp. pleb. érdeméről is. A kir. tanfelügyelő a tanítószag fardozását emelte ki válaszul igen szép beszédben s Wagner István tollnok lankadatlan buzgalmanak hangsúlyozása mellett annak adott kifejezést, hogy a tanügy érdekében a tanfelügyelőség mostani csekély személyzete miatt többet nem tehet.

Ezután felolvastattak az üdvözlő levelek és sürgönyök, a melyek között kitűnt Zsilinszky Mihály államtitkár sürgönye, a melyben a tanítótestület munkálkodására az Isten áldását kéri.

Wagner István kir. tanfelügyelőségi tollnok dr. Wlassics Gyula miniszter távirati üdvözlését indítványozta, a mi nyomban meg is történt.

Az elnöknek nagy gonddal készült évi jelentéséből a következőket emeljük ki: a tanítótestületnek legöregebb tanítója Varga János sávolyi r. k. iskolai tanító 73 év óta működik a tanítói pályán. A vármegyei törvényhatóság ugymint azelőtt Török Zoltán főispán volt alispán idejében, ugy jelenleg Nagy Mihály alispánja alatt is, hathatósan támogatja a tanítótestületet, a mi által az internatus megvalósításának ügye is szépen halad előre. A tanítótestület a miniszternek az egységes tanterv fentartását ajánlja azzal a külfölséggel, hogy az egyes iskolák is a szükséghez képest készíthessenek tanterveket, a melyeket azután a kir. tanfelügyelők hagyának jóvá. Az abszolút becsü pályamunka jutalmazására az egyesület pénztárából 50 korona díj utalványozható ki.

annyan a hársak árnyában, aligha sokan vannak, kik észrevették, hogy a két hárs között évről-évre lapuló, lejobb-lejobb sűrűdő dombocka van. Ha szemébe is ötlött volna egyiknek másikkal, inkább hiszi, hogy nyavalgó koldus hántha ülökének, semhogy észébe jusson, hogy biz' az két szerető szív rideg lakát, örök nyughelyét jelzi. Pedig ugy van.

De kerülünk az ajtóra.

Ha madártávlatból végig lehetne tekinteni az isteni remeken — a felföldön — ez bizonyára olyan képet nyújtna, mintha óriási lepedőbe városokat szedett volna valamely hatalmas tündér. De most nem igen lehetett e remeken gyönyörködni, mert szürke, holdatlan téli éj állta útját a szemlélődésnek.

Goromba szél ellenséges hószilánkokat dobált a szembe, arcba: majd elfordult az embertől s hatalmas hófömlést rögönzött keresztül az úton, gátakat az út oldalain. Szóval a képzelhető legzimankósabb tél volt, milyeneken utasok vesznek el, milyeneken a farkas csorda borzongató vonítással, két versenyre a síró, fűtől viharral s a kúnrekedt csoszók és tanyai kerülők kutyái felegetnek a szélvésznek s farkasoknak. Majd elhallgat a farkascsorda, a didergő csosz valamely ismeretlen lélekért imádkozik, melynek porhüvelyét bizonyosan most szedik szét a farkasok, azért hallgattak el, holnap aligha rá nem akad a csizmákban feledett lábfejekre, azokat legalább eltemeti, a többiit megeszik a farkasok hajjastól, csontostól vagy betakarja a hó. A törvény földén szeszé-

Vilim József pénztáros átvizsgál számadása szerint tanítótestület vagyon 5279 kor. a melyben nem foglaltatik a 6000 korona árvaházi alap s a vármegye által felajánlott 10.000 korona milleniumi összeg. A közel negyedszázad óta működő pénztárnoknak a felmentvény közzétételével adatott meg.

A körök jelentései kapcsán felhívottak a körelők, hogy a hátralekös tagsági díjakat, ha másként nem lehet, közigazgatási uton hajtassák be.

Az önszervezési szövetkezetnek 45 tagja van, vagyona 346 kor. 36 fillér.

Az orsz. árvaházi alapra tett 6000 koronás alapítványi összehalmozódott kamatnak a testület céljaira leendő kiszolgáltatása iránt Hábor Sándor indítványa egyhangulag elfogadtatott.

Nagy Imre hazafias értekezése 50 korona pályadíjjal jutalmaztatott s a Nógrádvármegyei Tanügyben közzétételt.

A tanítótestület 60 korona összeggel tagul lép be a Felvidéki Közművelődési Egyesületbe.

A magy. országos tanítói bizottságba képviselőül Porázik György választott meg.

A magy. tanítók házába Honéczy Sándor fia vétetett fel soron kívül.

A Nógrádvármegyei Tanügy eddig csak a kir. tanfelügyelőség hivatalos közleményeit tartalmazta, dr. Pacséri Károly tanfelügyelő ur ajánlatára azonban ezennel a tanítótestület közleményeit is fogja hozni, a miért a tanítótestület a kir. tanfelügyelőnek köszönetet szavazott.

A kir. tanfelügyelő elnöklése alatt állott szakértő bizottság által elkészített „Nógrádvármegyei Népoktatásának Története” című mű kiadói költségeit, 1000 koronát, a vármegyei törvényhatóság viseli.

Brassay síremlékének felállítására céljából a körök gyűlést fognak rendezni.

Az internatus ügyének felkarolásáért a törvényhatósági bizottságnak és a kir. tanfelügyelőnek köszönet szavaztatott.

Az ösztöndíj-alap kamatai ez alkalommal néhai Zelenka János Jolán nevű leányának ítéltetett oda.

Vitátétel: A szemléltető képek alkalmazása a népisoktatásban, Thaisz Lajostól, helyesléssel találkozott.

Wagner István egyhangulag elfogadott indítványai: Ő felsége legalkalmasabban uralkodó királyunk 70 éves születése fordulóján a tanítótestület által is üdvözöltessek; dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez az orsz. tanítók háza hathatós támogatásért háláit küldessék; Péterfy Sándorhoz, a tanítók háza eszméjének megtestesítőjéhez háláit menesztessék.

Kálnay Nándor legutóbb 4000 koronás alapítványt tett a tanítók házára s azt nyomban le is fizette. A tanítótestület Kálnayt ezen és

lyes játékok őz a szél a fölkapkodott hóval, mintha számtalan alakatlan kísértet üznék egymást fardhatatlan bősültséggel, a szél sivitása úgy tűnt föl, akárha ők vijjogtak volna temetői hangokon. — A két hárs összeség, összebug, mióta itt vannak sem értek ilyen pogány telet.

Elbeszélésünk idején meg néhány fölcseperedett bokor hunyázkodott a hársak belső oldalán. E bokrok tövében a rémes éjen négy ló állott vesztet, hangot nem adva, legkisebbet sem mozdulva; be voltak azok jól tanítva: bityárok idomították saját céljaikra.

— Szemes legény álljon ott elöl, aztán kése hegyén legyen a szeme, hogy a zsidó ne kiált-hasson!

Nem hallik ugyan messze a hang: elnyeli a szél, de szivemet metszi a parancsomra leszürottak sikoltása; — mindjárt az a hülsen leány jut eszembe, kit . . .

— Aztán csak gyorsan, megfagnak a lovak — osztá ki parancsait a három marcsona legény komor főnöke.

Mintha a szél, meg a hársak megértették volna a rémes parancsot: amaz kétszeres erővel hántha szemökbe a fagyos havat, emezek megráztak gallyaikat, mintha jéggé vált könyveket akartak volna sirni.

— Amott jön már a nyomorult. Bizonyosan százezer forint van nála, de gyalog utazik ebben az átkos időben, hogy gyanyuba ne jőjjön.

— Szükség ne legyen ott rám, mert egy helyett négyféle vér locsolja meg a szomjas havat. —

egyéb érdemeinél fogva a testület tiszteltbeli tagjává választotta.

Az új alapszabályok szerint több tisztviselői állás szervezése is szükségessé válván, a titkári állásra: Magyar Béla főjegyző, a főjegyzői állásra Nagy Imre első aljegyző, az aljegyzői állásokra Földes Henrik és Karvajszky János választott meg.

A közgyűlés után a tanítótestület tagjai az aczélgári iskolában rendezett tanszerkiállításat tekintették meg. A rendezés összeállítása pedig Porázik György és nejeének érdeme.

A közbeidő aczélgári kaszinó nyári helyiségében tartatott, a melyen 120-an vettek részt. A harmadik fogásnál dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő 6 Felséget s az uralkodó házat, Koháry elnök, dr. Wlassics Gyula miniszterre, Porázik Gy. a kir. tanfelügyelőt, Magyar Béla Török Zoltán főispánt, Nagy Mihály alispánt s a vármegye képviselőjét: Plachy József főszolgabíró, a kir. tanfelügyelő aczélgár és köszönbánya társulat igazgatóját, Wagner J. a jelenlevő papságot s ezek élén Kovács Nándor prépostot, Kovács Nándor a tanítószagot, Thaisz Lajos a jelenlevő hölgyeket stb. éltették.

Este 8 órakor a köszönbánya társulati kaszinóban hangversenyt tartott a bányatársulat kitűnő zenekara, a melyet a késő éjbe nyúló táncz követett s a melynek jóvedelme szépen fogja gyarapítani a tanító internatus alapját.

A hangversenyre Trencsénből megérkezett dr. Göör József a Néptanítók Lapjának másodszerkesztője is, kit a jelenvoltak lelkes ovációban részesítettek.

Másnap a tanítótestület tagjának egy része a Salgó és Somoskő romjaihoz rándult ki, nehányan pedig Budapestre indultak a Tanítók háza megtekintésére.

A tanítótestület a jövő évi közgyűlést B.-Gyarmaton fogja megtartani.

Szabályrendelet.

(Folytatás.)

5. §. Fellépett vész bejelentése esetén az illetékes I. fokúhatóság a borászati és szőlészeti felügyelőnek azonnal való meghívása mellett a jelentés vételtől számított 5 napon belül a helyszínen szemlét tartani és a védekezési és esetleg irtás elrendelését a megérte javoslatainak meghallgatásával haladéktalanul eszközölni, a tett kioktatott intézkedésekről az érdekelte szőlőbirtokosokat s a község lakosságát a községben szokásos legkiterjedtebb módon annak kijelentésével köteles értesíteni, köteles arról hogy avval szemben, aki az elrendelt intézkedéseket a meghatározott időben végre nem hajtja, azokat az erre kötelezett községi előjáróság a mulasztó költségre fogja elvégeztetni s ezen felül a mulasztó, az 1894. évi XII. t.

Azok a varjuk is megunták a jó helyet az akasztófákon, most tudnak iderepülni . . . !

Néhány percz mulva egy szíven átszurt hullával szaporodott az éjjeli társaság.

— Nincsen ezekben, uram — jelenté a zsebeknek gondos kutatója — néhány krajczárnál több, azután meg nem is olyan zsidós ruhája van. Tépd föl ingét, bizonyosan nyakába fűgészve hordja pénzét a gonosz pogány — hangzott komoran az utasítás.

— Meg van, itt van — zajongott a kutató — épen szíve fölött viselte, csoda, hogy késemnek ntját nem állta.

— De nini, ez ugyan nem pénz, lelkemre mondom nem az. — Ocsmányi karomkodásnak foszlányait kapkodja a szél.

— Száritott, illatnélküli rózsza százezer helyett; ez ugyan szép jutalom. Hahaha! . . . Bizonyosan valamely rajongó szerelmes, magam is sajnálom.

— Dobjátok a bokrok közé a hullát s el gyorsan; — lélekfordulást érzek. A zsidót rabhijánál tartá a rémes éj és szerencséje, de még sem kerül el kezem. El innen, nyugodni mindnyájan! —

Négy lovas szállt szembe a viharral, a lódobogást elnyelte a vastag hóréteg, csak zökkenés hangzott föl olykor, minőt futó ló szokott okozni. A hársak magukra maradtak. Kopasz, dermedt ágaik egyre susogtak, sivalkodtak, mintha a gyilkosság részleteit beszélnék egymásnak. A varju sereg vijogott: verszorgot érzett . . .

(Vége köv.)

cz. 95. §-a K. pontján alapján kihágásilag 100 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

6. §. Az 5. §. folytán tett hatósági intézkedések szigorú végrehajtására a községi előjárás ügyel fel, ugyan az köteles a tett rendelkezésekkel mulasztásba esőket mulasztásaiból eredő az 5. §-ban jelzett kötelezettségekre figyelmeztetőleg az elrendelt óvintézkedéseknek 48 óra alatt leendő végrehajtására a hatóságiilag kitűzött határidő lejártát követő napon felhívni s a mennyiben ezen felhívás is sikertelen maradt, — az elrendelt intézkedéseket a mulasztó költségére elvégeztetni és erről a kihágási eljárás folyamathoz tétele végett az I. foku hatósághoz 8 napon belül jelentést tenni.

7. §. Az 5—6. 9. §-okban jelzett hatósági és község előjárásági intézkedés ellen a törvényes határidőn belül az előirt uton felelősséggel lehet ugyan élni, de csak is birtokon kívül, a felelősség az intézkedések végrehajtását meg nem akadályozza.

8. §. Az I-ső foku hatóságokra, továbbá a községi előjárásúakra, annak tagjai, a hegyközségi bírák, a mező és hegyőrökre jelen szabályrendelettel rótt kötelezettségek teljesítésének elhanyagolása s az esetleges mulasztások ép úgy feyelmi vétséget képeznek mint bármely más a törvény által feyelmi vétségül minősített mulasztás; míg a 3., 4. és 9. §-okban foglalt rendelkezések nem teljesítése az 1894. évi XII. t.-czikkben megállapított kihágásokra előirt eljáró szabályok szerint az illetékes járási főszolgabíró, (polgármester) I-ső foku ítélkezéssel elbírálandó és 2—50 koronaig terjedő pénz büntetéssel sújtható kihágást képez.

9. §. Jelen a kormányhatósági jóváhagyás után azonnal hatályba lépő szabályrendelet egy-egy leltárilag kitüntendő hivatalos példányban minden községben a község előjáróságának megőrzendő szabályrendelet egész szövegében a községben minden év április hava végeig a szokásos módon közhírre teendő, minek megtörténtét a község előjárósága az I-ső foku hatóságnak a 4. §. szerint június havában tenni köteles jelentésben tanúsítani tartozik.

Karcolatok.

A választásokról és más egyebekről.

Bölönyi Ödön a múlt héten Örleyt magával hozta Szécsénybe. A politikával foglalkozók beszéltek, hogy bemutatni vitte, mint a szécsényi kerület jövőendő képviselőjét. Ez a hírszenzációt keltett. Választások előtt állunk. A kereskedők sürgőnyileg rendelték zászlónak való kelmét nagy mennyiségben, a korcsmárosok pedig vásárolják a spirituszt, a miből bort is szilviumot is csinálnak a mélyen tisztelt választó polgárok részére. En, aki szintén beavatott vagyok egy kissé, azt állítom, nem lesz választás. A pártkassza üres, Széll Kálmán tiszta választást akar, tehát nem reszkíroz, a terméskilátások pedig nem valami kitűnők, tehát pénz nem lesz a választásra. Pedig még tiszta választást sem lehet pénz nélkül megcsinálni, ha ugyan létezik tiszta választás. Az én szerény véleményem szerint akkor lehetne, ha a szolgabírákat kiküldենék a választás tartamára Párisba tanulmányutra, a jegyzőket pedig egyszerűen arra az időre elzárják. Csak hogy ez sok pénzbe kerülne. Komoly megfontolás tárgyát képezi az az eszme, hogy a választó polgárokat kisorsolják. Ugyanis egyharmada ellenzéki jelölre, kétharmada kormánypártira volna köteles szavazni. A képviselőház is ugy alakulna meg, egyharmada ellenzéki, kétharmada kormánypárti képviselő. Mert az ellenzék szükséges. Ezt belátja a legmerekvebb mameluk is. Ha nem lenne ellenzék, ugy lemorzsolnák a teendőt két hét alatt. Igen, de akkor meg nem lenne am a 7600 korona fizetés meg. Minden hasonlat tántit ugyan, de az ellenzék épp oly szükséges, mint az állatorvosok szaporítása. Ha nem szaporítanak őket annyira, akkor vége lenne a sertésvesznek. Ez pedig szintén szükséges dolog. Vagy még helyesebb lenne a kinevezési rendszer. A kormány kinevezné a képviselőket, de hogy meg legyen a kellő forma, kötelesek lennének meg is választatni magukat. Természetesen ez egyhangúlag történne meg. De pénz ehhez is kell, mert a magyar szavazó polgár százaz torokkal nem képes a jelölt nevét kikiáltani. Pénz pe-

dig nincs, hát nem is lesz választás. A szécsényiek azonban válasszák meg Örley helyett Örleyt, legalább pezsgőben leszen bőséges részök.

A héten volt az országos vásár, tehát ebből következik, hogy eső is esett bőven. Még azok a bizonyos legöregebb emberek sem emlékeznek olyan gyarmati vásárra, mikor eső nem lett volna. Két ízben áttették más napra, akkor nem volt eső, hanem mind a két esetben tűz ütött ki. Az időjárás így boszulta meg magát. A vásár eredményeiben szerfölött kedvezőtlen volt — a zsebetszőkre, amennyiben egynehányat megcsipett közülük a rendőrség, de nem talált nálok egy fillért sem.

A beszercei ipar- és kereskedelmi kamara, meg a b.-gyarmati ipartestület összekülömböztek. A haragra az szolgáltatott okot, hogy az ipartestület felmerészelt az iparkamara azon eljárása ellen szólalni, melyben a gyarmatiakat a párizsi ösztöndíj kérdésben mellőzték és ignorálták. A kamara erős megtorló intézkedéshez nyúlt. Kimondotta, hogy megazakít minden összeköttetést, kéri fogja a minisztert, hogy a B.-Gyarmatról Beszerceire vezető vasut járatot szüntesse be, inkább hajlandó derék honvédeinket légihajón hazaszállítani. Most még csak egyre vagyunk szerfelett kíváncsiak, vajjon ha minden összeköttetést meg akar szakítani a kamara, fogja-e a kamarai díjakat követelni, vagy azokra sem reflektál?

Mimosa.

Hírek és különfélek.

A hirdetési bélyeg vége. Julius hó 1-től megszűnt a hirdetési bélyeg, nem kell most már sem az utcái hirdetéseket, sem a falragaszokat, sem a reklámczédulákat felbélyegezni. A naptárbélyeg is megszűnik. Az apró hirdetéseken ezután kiki tetszése szerint közléteheti a címét, lakását anélkül, hogy ezért külön kellene fizetnie. A hirdetések most már 60 fillérrel olcsóbban közzölhetők. Roppant nagy hátrány volt ez eddig nemcsak a közönségre, hanem a kiadóknak is. Ezentúl a hirdetések olcsón közzölhetők. Figyelmébe hozzuk ezt közönségünknek is és felkérjük, hogy hirdeteikkel lapunkat ezentúl még inkább szerencsétlenség. Lapunk ugyanis azért, mert a vármegyei Hivatalos Értesítő, a közügyek készséges szolgálatánál fogva minden vármegyei segélyezés nélkül felöleli; nagyobb terjedtségnek örvend és így az itt közölt hirdetéseket nagyszámú hirdetés veszi tudomásul. A hirdetési díjak a hirdetések természetei szerint szabályozvák s a legjutányosabb áron szabotnak ki. A ki tehát hirdetni kíván valamit, forduljon kiadóhivatalunkhoz, hol magát a hirdetményt is tetszés szerint megfogalmazzák s a kívánt alakban közléteszik.

Főispánok eljegyzései. Osztrócluczy Géza Trenesérvármegye főispánja Budapesten eljegyezte Plachy Sárkát, Plachy Gyula megyebizottsági tagunk leányát. — Fábry György Békésvármegye főispánja eljegyezte báró Perényi Madelaint.

Eljegyzések. Gábor Áron honvédekézelőtiszt, B.-Gyarmaton e napokban jegyezte el Jónás Adelt, Jónás Adolf b.-gyarmati lakos bájos leányát. — Hasenfeld Arnold sziráki gazdálkodó Budapesten eljegyezte Grünfeld Terkát, Grünfeld Adolf budapesti kereskedő leányát. — Weiszberger József Eszékrol eljegyezte Weisz Marika kisasszonyt Mucsinyból.

Esküvő. Galgóczi Antal komjátii (Abauj-Torna megye) béröl jul. 3-án kötött házassági frigyét Losonczi Kellér Aranka kisasszonnyal, a losoncai polg. leányiskola kézi munkatanítónőjével.

Canonica visitatio. Folyó évi június hó 26-án Maskováról Abelovára ment a püspök és kísérete, mely egyháznak viszonyai szintén igen jól rendezettek. Az istentiszteletre a nagyszámú filiálisok hívei is eljöttek. Bandérium kísérete azután a püspököt Polichnóra, Csöndes, kies falu, egyszerű néppel, a hol a modern kultúra

hátrányai még nem ismeretesek. Megmaradt az a nép nép az ősi szokásoknál és tiszta erkölcsöknél. 27-én délután valóságos járattal utakon, magas hegygerinczekre át ment a püspök Buda-Lehotára. Szegény a nép, rozoga a paplak, igen szerény a temploma, pedig ha valahol ott van rá szükség erkölcsi okokból. Eddig még tanítót sem tudnak kapni. Ezt az állapotot orvosolja majd mielőbb a kerület. Buda-Lehotáról Divénybe ment át a püspök és kísérete, majd onnét Dorocsa, a melynek népé hű az egyházhöz Lónyabányán a visitatiális jegyzőkönyv a gyülekezet igen szép képét tárta fel itt. A hitbuzgalom és áldozatkészség erős, a nép szereti egyházát s a lelkes munkálkodása is mindinkább intenzívebbé teszi azt. Mint mindenütt, itt is nagy ünnepélyességgel fogadták a püspököt. Volt bandérium, fehér ruhás leányok, üdvözlő beszédék stb. A paplak udvarán várta a püspököt a falu jótékony nőegylete. Az iskolai viszonyok igen jók. A tanító lelkes apostola a magyarsodásnak. Másnap d. u. Szinobányára indult a püspök. Szinobányának ketős ünnepben volt része: ez alkalommal szintén visitatióban és egyuttal helybeli felügyelőjének Beniczky Árpád országgyűlési képviselőnek 25 éves felügyelői jubileumában. Az ünnepélyes istentisztelet után ugy az egyház, mint az esperesség üdvözölték Beniczkyt, ki fáradhatlan munkásságával és egyháza iránti szeretetével rászolgált erre a kitüntetésre. A visitatióval különben meg volt elégedve a püspök. Az újabb időben két nagy gyártelep létesült az egyház területén. Az ezekben dolgozó gyári munkások gyermekeinek vallási oktatására bocsátott ki dr. Baltik püspök néhány intézkedést. Az ünnepély fényéhez különben hozzájárult, hogy a vasmű munkásai igazgatóságukkal együtt zászló alatt zenével kivonultak a fogadtatáshoz. Az utolsó állomás Turicska volt, az esperesség legkisebb egyháza. Az alig 300 léleket számláló gyülekezet egyházi viszonyai igen szépek. A gyülekezett már több ízben szép tanuileit mutatta áldozatkészségének és hit szeretetének. Óségi a temploma s benne körülbelül 20 évvel ezelőtt igen szép és értékes freskókat találtak. Turicskáról elindulva a tosonczai leány egyházon keresztül kocizott a bizottság. A kis falu közepén szép meglepetés várta a püspököt. A tamási öreg 92 éves lelkes jött ide és hívőitől környezve várta a főpásztort, hogy tőle — mint ő mondta — utoljára elbucsuhanjon. Megható beszédének végén megáldotta a püspököt és így eresztette utnak. A püspök Beniczky Árpád esp. felügyelő meghívásának engedve, egy napig még Lazi pusztán Beniczky birtokán időzött s azután székhelyére, Balassa-Gyármatra utazott vissza.

Dr. T. G.

Huszár Béla és a trónörökösné atyafisága. D'Artagnan (Vay Sarolta) a «Pesti Hírlap» munkatársa, a P. H. június 28-ki számában igen szellemesen írta meg a Huszár-család történetét, reflektálva a Huszár család őseire, különösen Huszár Károlynak, Nógrád vármegye Deák Ferencének (mert így nevezték) kiváló érdemeire, a keszegi kastélyra, annak mostani birtokosa Huszár Bélára és különösen ennek neje szül. Blaskovich Jolán urnőre, a magyar gazdasszonyok prototyp és páratlan kedélyű kedves alakjára. Ebből a leírásból tudjuk, amibár a gótai Almanachból is megtudhatjuk, hogy Chotek Zsófiának, Ferencz Ferdinánd nejeinek ereiben magyar vér is csörgedezik, sőt a baráti Huszár családdal rokonságban áll. Ugyanis Chotek Károly grófnak felesége Berchtold Mária grófnő volt, kinek anyja baráti Huszár József, Hontmegye egykori alispánjának leánya baráti Huszár Mária csillagkeresztű hölgy volt. A Chotekok a baráti Huszár családdal a rokonságot mindig tartották, így Chotek Bohuszláv, a trónörökös nejeinek atyja, Huszár István volt orsz. képviselővel, Huszár Béla a vámosmikolai hitbizományi uradalom fejevel állandó levelezésben volt a köztük igaz atyafiságos viszony áll. fönn. Ezek szerint Chotek Zsófia grófnőnek Huszár Béla harmadizigleni unokatestvére.

Ügyészségi megbízott és állandó helyettes kirendelése. Az igazságügymin. dr. Goldstein Jakab sziráki gyakorló ügyvédet a balassa-gyarmati kir. ügyészség kérdletébe ügyészségi megbízottul, Csonka György losoncai kir. járásbírósi joggyakornokot pedig a losoncai kir. járásbírósság mellett alkalmazott ügyészségi megbízott állandó helyettesül rendelte ki.

Ezer korona. Gr. Zichy Ferencz főtárnokmester a Zichy uradalom seniorja ez évben is, úgy mint a múlt években 1000 korona jutalomdíjat osztott ki 100 koronájával 10 oly néptanító között, a kik a magyar nyelv oktatásában jó sikert mutattak fel. A jutalmak a múlt heten osztattak ki. A jutalmazott néptanítók bizonyára hálás szívvel emlékeznek meg a derék senior grófról, a ki már 12 esztendeje gyakorolja ezt a hazafias jótékonyt.

Új iskola. Majláth Géza gróf és neje szül. Zichy Marietta grófnő előkelő emléket bízottatott magoknak az által, hogy mintaszerűen berendezett gardonyi pusztájokon iskolát emeltek a pusztai lakosság gyermekei részére. Ezen kívül a tanítókat is ők fogják fizetni. Az iskola már szeptember 1-én nyílik meg.

A közigazgatási bizottság rendes havi üléseit jul. hó 13-án tartja meg.

Társas estély. A nógrádmegyei gazdasági egyesület b.-gyarmati telepén jul. 13-án társasestélyt rendeznek. A zártkörű estély este 6 órakor veszi kezdetét.

Honvédeink Besztercebányán. A besztercebányai első, a b.-gyarmati második és a jolsvai harmadik zászlóaljnak most javában végzik a gyakorlókat. Mint értesülünk a pozsonyi 7. honvéd gyalogezred bandája a múlt heten rándult 10 napra Besztercebányára, hogy farradit honvédeinknek vig napokat szerezzen.

A b.-gyarmati új káplán. A hercegprímás 6 főmagassága a b.-gyarmati rom. kath. plebániához az innen Egyház-Gellére áthelyezett Boda Miklós utódjául Lőrinc Béla rimóczi segédlelkészt nevezte ki.

Színészet. Monory Sándor jeles szintársulata tegnap, jul. 7-én kezdte meg előadásait B.-Gyarmaton a nyári szinkörben a Sulamittal.

Losonczy segédlelkész. A rosznyói püspök dr. Borovicsny. Nándor theologiai h. tanárt és székesegyházi succensort Losoncra segédlelkésznek nevezte ki.

Primitia. Balás Gyula, városunk szülöttje Vácson július hó 4-én tartotta első miséjét a püspöki templomban.

Mozgalom az évrő vizsgák eltörlése mellett. A vasvármegyei tanítóegylet számos tanfőnökkel körölte megkereste az országos tanítóegyletet, hogy az évrő vizsgákat töröljék el. Valjon miért?

Közigazgatási vizsgálat a városházán. A vármegyei alispán ur f. hó 6-án váratlan pénztári és ügykezelési vizsgálatot tartott B.-Gyarmaton a városházán. A vizsgálat eredménye általában kielégítő volt és meglegedését ki is fejezte a város főbírájának. Kifogásolta azonban a helyiségek szűk voltát és elhanyagolt állapotát, melyek sem a jelenlegi közigazgatásnak, sem az ügyforgalomnak és a város nagyságának meg nem felelnek. Azon reményének adott kifejezést, hogy daczára a nyomott anyagi helyzetnek, a város fog módot találni arra, hogy ezen tarthatatlan anyagi állapotok orvoslást nyerjenek. Örömmel veszi a polgárság is tudomásul az alispán ur által megejtett vizsgálat eredményét, mert tapasztalja, hogy a város által fizetett tisztviselők igyekeznek bizony nem könnyű feladataiknak szorgalommal megfelelni, a mit különben igazol a városnak 4—5 év óta folytonosan emelkedő haladása is. Érdekes felemlíteni még azon körülményt, hogy évtizedek óta most volt először a városházán alispáni közigazgatási vizsgálat.

Furesa blanquette. Az új perrendtartás életbeléptetése után az igazságügyminisztérium nem rég küldte szét a bíróságokhoz azokat a végzésmintákat, melyek szerint a büntető ítélet alapján a kielégítési végrehajtás elrendeltetik. A minta a végrehajtásról azó szerint „a törv. pts. VIII. czime értelmében” rendeli fogantatítani, vagy is az 1868. 54. cz. VIII. czime értelmében. Ugy tudjuk, hogy a végrehajtásra még 1881-ben a LX. t.-czben új törvényt kapunk, a mely az 1868. 54. cznek VII. VIII. fejezetét teljesen hatályon kívül helyezte. Odabent, a hol codificálnak, ezt — úgy látszik — nem tudják

A b.-gyarmati második ovoda. A második ovoda a gr. Zichy-féle bérházban már holnap jul. 9-én nyílik meg. Az új óvónő Lévy Anna kisasszony a hivatalos esküt a kir. tanfelügyelő előtt letevé, neki az új ovoda, az ovodai felügyelő elnökség és a városbíró által összes kész felszereléssel átadott. Az új ovoda a Deák Ferencz-utcában igen egészsé-

ges szép helyen fekszik, helyiségei elég kényelmesek és tágasok, a pompás kert nagy része és az udvar parkja igen alkalmasak lesznek arra, hogy kisdeteink ott jól érezzék magukat.

Zárvizsga. Szinobánya község e. emi iskolájában június hó 23-án tartott meg a vizsgálat. Ezen vizsga a község hazafias gondolkodású közönségére nézve annyiban bir jelentőséggel, a mennyiben a gyárban leginkább cseh, tót, német, lengyel és orosz munkások dolgoznak. A gyár tulajdonosa Kramer Leó belátván, hogy mily óriási szolgálatot tehet e helyen a magyarság ügyének, saját költségén ezelőtt mintegy 6 évet egy iskolát alapított. Az iskola vezetője Petricz Mihály tanító e rövid idő alatt oly bámulatos eredményt tudott elérni, hogy a gyártelepen a gyermekektől ma nem lehet más szót hallani, mint a magyart Kramer Leó pedig, hogy a gyermekeket még nagyobb kitartásra és szorgalomra ösztönözze, 2 drb 10—10 koronás jutalmat tűzött ki oly tanulóknak részére, kik a magyar nyelvben a legjobb előmenetelt tanusítják. Kramer Leó és Petricz Mihály tanító működése mellett kiváló érdeme van még a siker elérésében Kramer Leónak is, ki hazafias buzgalommal jár utána a gyermekek oktatásu nevelésének s a szorgalmasakat szép ajándékkal még nagyobb kitartásra ösztönzi. Nem is lehet a gyártelepen Kramer Leó és bájos neje nevét csak egy-egy áldás kíséretében hallani.

A rima-murányi—salgó-tarjáni vasmű részvénytársaság nép és iparos tanonc iskoláinak értesítőjét Porázik György tanító állította össze a múlt tanévről. A 100 oldalra terjedő és nagy gondnal egybeállított értesítő szerint, a jelzett vasműtársaság, mely hazai iparunk fellendítésében az első között foglal helyet, Nógrád, Borsod, Gömör és Abauj-Torna megyében tart fel a legjobban berendezett iskolákat. Nógrádban, Salgó-Tarjánban 6 tanteremmel és 6 tanítóval, Salgóban 2 tanterem és 2 tanítóval, Borsodban az u. n. ördi kerületben, 12 tanteremmel és 12 tanítóval, Gömörben az u. n. líkéri kerületben 5 tanteremmel és 5 tanítóval, Gömörben az u. n. Zabhegyi kerületben 7 tanteremmel és 7 tanítóval. Ezen népisiskolákon kívül S.-Tarjánban, Salgóban, Ózdon, Nádasdon, Banzsalláson, Járdánházán és a líkéri kohótelepen összesen 7 ipariskolát tart fenn. Mindössze 32 rendes, 17 hitoktató és 17 női kézimunka tanítónő van alkalmazva, a kik a társulatnál igen jó ellátásnak örvendenek. A múlt évben a mindennapi tanuló száma 1962 volt, az ismétlőké 357, az iparos tanoncoké 213, tehát összesen 2533 tanuló részesült oktatásban. Az iskolai kiadások a múlt évben 32,614 frt 06 krt, vagyis 65,228 kor. 12 fillért tettek ki, mely összegből a tanítók, tanítónők és hitoktatók 25,548 frt 03 krtban, vagyis 51,096 kor. 06 fillérben részesültek. A tanszer száma a 9000 koronát meghaladja. Ebből látható, hogy a társulat a népisoktatásra mily nagy súlyt fektet.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Jankovich György központi szolgálatára berendelt, volt nógrádvármegyei kir. tanfelügyelőt jelenlegi minőségében a VII. fizetési osztály 3 ik fokozatába nevezte ki.

Új anyakönyvvezető és helyettesek. A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Nógrádvármegyében a jobbagyi anyakönyvi kerületbe Szőke Pál helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá az ondfalvi anyakönyvi kerületbe Szomor Dezső helyettes körjegyzőt és a kekkői anyakönyvi kerületbe Zatykó János segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

A dalárda júniálisa. Június hó 30-án tartotta meg a b.-gyarmati dalárda nyári estjét a Caszinó kertben. A rendezőség fáradozása azonban a siker érdekében kárba veszett, mert az estén csak igen kevesen jelentek meg. Pedig a dalegylet rendeltetésénél és törekvésénél fogva nagyon megérdemelte volna a pártfogást. Valamikor, midőn meg a dalért lelkesedni is tudtak, a dalegylet mulatságára mindenki eljött s annak felkarolását s támogatását első kötelességének tartotta. Ma már nagyot fordult a világ, a dalt nem szeretjük s még dalolni is elfeledünk. Azok azonban, a kik eljöttek, nagyon jól mulattak s a szebbnél szebb dalokat

nagy élvezettel hallgattak. A mulatság bizony delicziával végződött.

Kazánvizsgálgó biztos. A kereskedelmi miniszter a Nógrád, Gömör és Zolymórmegyékre kiterjedt kazánvizsgálgó kerület biztosának széké helyet B.-Gyarmatról Losoncra helyezte át.

Új plebánus. Anyugolomba vonult Krigovszky Henrik helyébe rimóczi plebánusnak dr. Frank István fővárosi hittanár nevezetett ki a hercegprímás által.

Pót vásár. A keresk. m. kir. miniszter megengedte, hogy Szirák községben a f. évi május hó 14 és 15-ére esett, de elmaradt országos és állatvásár helyett július hó 9-én és 10-én pót vásár tartassék.

A b.-gyarmati ev. iparos férfiak és ifjak szövetkezetének nyári mulatsága f. hó 1-én minden várakozáson felül fényesen sikerült. Oly általános volt a részvétel, hogy sokan már helyet sem kaptak a különben nagy terjedelmű gazdasági egyesület telepén. A négyeseket több mint 60 pár tánczolta. Az anyagi oldallal is teljesen meg van elégedve a szövetkezet, a mennyiben igen jó eredménnyel végződött a pénztári bevétel is, a mi különben a sok nagylelkű felülfizetésnek köszönhető. Felülfizettek: Ban Zsigmond, Schorcsik Soma 4—4 kor., Hajdu Lajos, Bertan Pálné (Zsély), Veres N. (Zsély), dr. Tirsich György 2—2 kor., N. N., Hendrik József, ifj. Brenner József, Essera Andor, Kregely N., Fabri János, Naton János, Dudás Samu, Simon Dénes, Halmik Károly, Lotharidesz János, Hiros Sándor, Petro József, ifj. Ujcsék Pál, Palya József, id. Brenner József, Puchoven József, Selmezi Sándor, Turóczi János, Bér Antal, Palovics Antal, Vankay Géza, Markovics Samu, Varga András, Kecskeméty Pál, N. N., Olasz J., Palla Pál. Tót István, Stűcz Antal, Ruzsin Gyula, Rózsa János, Kaposztásy Gábor, Szilárd Lajos. Bázlik Ferencz 1—1 kor., Krekács Mihály 60 fil., Atlasz Mihály 40 fil., Jancovics Ignác 40 fil., Nemety Gusztáv 20 fil. Összesen 52 korona 60 fillér. Asszonyok: Atlasz Mihályné, Brenner Józsefné, Bulyovszki Mihályné, özv. Buday Józsefné, Darvas Istvánné, Drenka Jánosné, Dudás Samuné, Fabri Jánosné, Faschler N.-né, Ficsur Istvánné, Garam Mihályné, Hamaridesz Gaborné, Henrik Józsefné, Horvát Jánosné, Ivicz Istvánné, Jancovics Ignáczné, Jancsik Gyuláné, Kápolnai Károlyné, Kertész Jánosné, Krekács Mihályné, Kiss Gyuláné, Kis Józsefné, Kotulyak Mihályné, Litauszki Pálné, özvegy Libertinyi Pálné, Lotharidesz Jánosné, Markovics Samuelné, Matulanyi Antalné, Micski Aladárné, Molnár Jánosné, Motyovszky Pálné, özv. Molnár Ferenczné, Német Károlyné, Nagy Sándorné, Olasz Jánosné, Paulovics Antalné, Pracsó Istvánné, Petro Józsefné, Poldauf Jánosné, Sovcsik Józsefné, Stof Jánosné, Szochor Józsefné, Szűcs Imréné (Szűgy), Takács Lajosné, Tatrai Gyözőné, dr. Tirsich Gergelyné, Tóth Istvánné, özv. Turcsányi Jánosné, Turcsányi Ödönné, Turóczi Jánosné, id. Ujcsék Pálné, ifj. Ujcsék Pálné, Vankay Gézané, Vas Józsefné, Vanya József, Veres Istvánné (Zsély), Vukellich Pálné, Vigner Venczelné, Vojtkó Andrásné. Leányok: Banyai nővérek (Zsély), Bertan nővérek (Zsély), Brenner nővérek, Bogyczik Bella, Bulyovszki nővérek, Darvas Etel, David Mariska, Dudás Mariska, Fontányi Margit, Ginzeri Gizella, Hnyilicza Margit, Horvát Anna, Jancovics Margit, Kertész Mariska, Kiss nővérek, Lekár Anna, Litauszki Emília, Lotharidesz nővérek, Makkai Erzsike, Marendeák Anna, Német Etel, Olasz Anna, Polonyi Margit, Pracsó nővérek, Szochor Antónia, Szűcs Zsuzsanna (Szűgy), Sovcsik Irma, Stof nővérek, Takács Mariska, Turóczi nővérek, Ujcsék Teréz, Vanya Juliska, Vilik Paula, Zigó Erzsike.

Pályázat. A magyar posta, távirde- és távbeszélő igazgatóság a következő pályázatot teszi közzé: „A m. kir. posta-távirde és távbeszélőnél kétöltendő 135 gyakornokjelölti állásra ezennel pályázatot nyitok. Ezen állásokra az 1883. évi I. t.-czik 14. §-a alapján mindazok pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítványval feddhetetlen előéletűek, közhatalosi orvosi bizonyítványval pedig ép és egészséges, a posta- és távirdaszolgálatra testileg alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A pályázat alá bo-

csatolt állásokat a kerületi posta- és távirda-igazgatóságok fogják betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenötöt (15). A sajátkezelésű irt és szűletési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények, a már közszolgálatban állók által feleltetett hatóságuk — a közszolgálatban nem lévők által pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester — utján folyó évi július hó 31-ig, a szerint, ahol a pályázók alkalmatartást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zarándi posta- és távirdaigazgatóságokhoz nyújtandók be, s amennyiben az említett határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, később érkező folyamódványok is elfogadhatók.

Budapesti Napló. Országoszerető ismeretes. A Budapesti Napló ma már nem csak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szempontjainak gyors felkutatásában is eddig nem látott példát mutat. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesítései, levelei, temparamentumai, komoly, tartalmas, politikai cikkei, a melyek nyomtatékosak teszik a politikai sullyra döntő jelentőségű újsg. véleményét, társaságának magas irodalmi színvonalát, gazdag informatív anyaga, kitűnő értesítései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mindennemű közleményeinek változatossága és folyton gyarapadó bővege: napról-napra ékezősülők tanulságokból arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvárhatóbb várakozásoknak is. A szerkesztőség, a melynek belső tagjai: Vázi József főszerkesztő, Braun Sándor felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erdő Gyula, Fái Béla, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, Kovács Jenő, Lackó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán. A külső munkatársak Agai Adolf, Balogh Pál, Bessenyei Ferencz, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nagyi Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán és Tóth Anna neveit említi a most. A Budapesti Napló karácsonyi ajándék gyanánt, egy külső díszre pazar, tájékoztató, közhatalom tartalommal mindenre kiterjedő és színpompás részben magas színvonalon álló naptárral kedveskedik kivétel nélkül minden előfizetőjének azokról is, a kik a lapra havonként ísletnek elő.

Marczali Henrik kitűnő tudósunk szerkesztésében megjelenő Nagy Képes Világtörténet IV. kötete hagyta most el a sajtót. A kötet a második nagy résznek, a középkornak első köteté s a népvándorlás korával és az iszlámmal foglalkozik. A népvándorlás történetét egy jónévi akadémikusunk, az ismert író, Borovszky Samu dr. írta, széleskörű tanulmányok alapján. Borovszky — mint az Előszóban maga írja — már husz éve foglalkozik a történettudománnyal, és pedig különösen a népvándorlás korával. E nagy művében eddig szétszórtan megjelent kisebb tanulmányait is összefoglalja s a gazdag anyagot áttekinthető módon csoportosítja. Goldziher Ignác, a nagybíró orientalista, ugyan-e kötetben remek kis esszét nyújt az iszlámról. E cikk alighanem idegen nyelveken is megfog jelenni, mert Goldzihernek még minden munkáját lefordították angolra és németre. Ebben az esszéban pedig széleskörű szaktudásainak összefoglalását nyújtja. — A kötet ára díszkötésben csak 8 ft. Kapható — részletfizetésre is — Révai Testvérek Irod. Int. Részvényszerződésénél (Budapest, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

A magyar szó. A parlamentarizmus legfejlettebb földjén, Angliában, mondotta egy nagybíró államférfi: ha ellenzék nem volna, vásárolni kellene ellenzéket. Az első öt hónap eredményei után így vélekednek a magyar közvélemény a Magyar Szó felől: Ha nem lenne, meg kellene csinálni az igazi, az őszintén ellenzéki újságot. A Magyar Szó a magyar szó világosságával, a magyar gondolkodás őszinteségével számol be mindenről a magyar közönségnek. A Magyar Szónak a magyarság az evangéliuma. A magyar szónak állami és társadalmi érdeke szólította harcba. Ezt a harcot vívja gáncs és félelem nélkül, s ha a harcmódor időnkint éles, annak oka az, hogy ellenfele mindig alattomos. A Magyar Szó politikai napilap előfizetési ára félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., havonként 2 kor. 40 fillér. Kiadói hivatal Budapest, IV. ker. Sarkantyú-u. 3. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH BÉNYÓ.

339—1900. sz.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré

teszi, hogy a budapesti 8—10. ker. kir. járás-bíróház 1899. évi Sp. V. 2828. számú végzése következtében dr. Nagy Dezső ügyvéd által képviselt Fairbanks gépgyáros javára Tornyos György ellen 136 kor. s jár. erejéig 1900. évi április 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után felfoglalt és 7840 koronára becsült következő ingóságok u. mint: tehenek, lovak, ökrök, kocsik, stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbíróház 1900. évi V. 118—2. sz. végzése folytán 136 kor. tcekkövetelés, ennek 1899. évi decz. hó 4. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltó díj és eddig összesen 66 korona 32 fillérben biróilag már megállapított 2 árverés kit. 6 korona költségek erejéig Petőn alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi július 18. napjának d. e. 10 órája határidőig kiűzetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le és felfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt N.-Szécsény, 1900. évi június hó 19-én.

Nagy. kir. bir. végrehajtó.

5982—1900 sz.

Árlejtési hirdetemény.

Salgótarján nagyközség képviselőtestülete — Nógrádmegye törvényhatósági bizottságának 233/1900 kgy. számú határozatával jóváhagyott — 246/1900 számú határozatával a Salgó-Tarján nagyközségben létesítendő kir. járásbíróház hivatalos helyiségeinek és fogházának elhelyezésére szolgáló épületek emelését rendelte el.

Az építkezés tárgya következő:

a) a bírósági hivatali helyiségek elhelyezésére szolgáló épület.

b) a bírósági fogházépület.

c) faanyagból készítendő fakamara.

d) az épület telkét övedző kő és téglanyagból építendő körfal, két kapuval.

e) az építési telek egy részének leásása és elegyenlítése körül szükséges földmunka.

Az összes építkezéseknél a kályhák kivételével, melyek a község által lesznek beszerzendők, — mindennemű egyéb munka, vállalkozás tárgyat képezi.

A munkálatok foganatosításának biztosítása céljából

1900 évi július hó 11-ik napjának délelőtti 10 és fél órája Salgó-Tarján nagy község tanácsstermében tartandó nyilván-

nos zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy az építkezés végrehajtásának elvállalására vonatkozó két tanu előtt saját kezüleg aláírt és az ajánlati összeg 10 százalékanak megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt-ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 és fél órájáig Salgó-Tarján nagyközség bírájánál vagy főjegyzőjénél beadni annyival is inkább igyekezzenek, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A vállalkozók tartoznak ajánlataikat 5 pecséttel lepecsételve beadni és abban teljes nevük és lakhelyükön kívül a bánatpénz mennyiségét és mivoltát megadni, a költséget és felajánlott egységárakat számokkal és betűkkel kiírni; továbbá azon kijelentést tenni, hogy ugy az általános, mint a részletes feltételeket, valamint a helyi viszonyokat is ismerik.

Az építésre vonatkozó terv és részletes feltételek Salgó-Tarján nagyközség főjegyzői hivatalában a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az építési munkálat az árlejtés megtörténte után azonnal foganatba veendő és 1900 évi október hó 31. napjáig teljesen befejezendő s a községnek átadandó.

Salgó-Tarján, 1900. július 3.

Pap János

Barolla Henrik

főjegyző.

közs. bíró.

17—3. El. 1900.

Árlejtési hirdetemény.

A szécsényi kir. járásbíróház közhírré teszi, hogy az 1901. évben szükségletű tűzifa szállításának biztosítása végett alulírott kir. járásbíró hivatalos helyiségében **1900. augusztus hó 11-én délelőtti 10 órákor** árlejtés fog tartatni, mire vállalkozni kívánók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy akkoron személyesen jelenjenek meg, vagy 1 korona bérrel ellátott zárt ajánlataikat 40 korona bánatpénzzel a fenti határidőig a járásbíróház vezetőjéhez terjesszék be.

Az évi szükséglet a fogház részére szállítandó 22 köbméterrel együtt 61 köbméter, a melynek száraz és jóminőségű hasított cser vagy bükfának kell lennie és 10—11 centiméternél vékonyabb nem lehet.

A szállítandó famennyiségnek fele folyó évi december 20-ig, a másik fele pedig 1901. évi szeptember 20-ig beszállítandó.

Kiküldési ár köbméterenként 7 korona. Bánatpénzül 40 korona teendő le.

Az árlejtés egyéb feltételei alulírott járásbíróhivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyszécsény, 1900. évi július 5-én.

Szilassy, kir. járásbíró.

A nógrádvármegyei Hivatalos Értesítő közleményei.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

10791—1900. Ugyz.

Körrendelet.

Az 1898. évi XIX. t.-cikk 3. §-a értelmében a törvény 1. §-ának c) és d) pontjai alapján állami kezelésbe vett erdők (a volt urbereknek az urbéri rendezés alkalmából legelőilletőségül kihasított, továbbá ajándékozás, vétel, csere után vagy más jogcímen birtokába jutott körösen kezelt erdők) és az ugyanezen törvényszakasz g) pontja alapján állami kezelésbe vett kopár területekre az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ának és az ezzel kapcsolatos rendelkezéseknek hatálya kiterjesztetvén, ezeket az erdőket és kopárterületeket jövőre rendszeres gazdasági üzemtervek, illetőleg erdőültetési tervek szerint kell kezelni, amely tervek elkészítése a törvény 11. §-ában foglalt határozmányokból folyólag a m. kir. állami erdőhivatalok feladatát képezi.

A törvény 3. §-ában foglalt határozmányok alapján és egyszersmind különös tekintettel az érdekelt birtokosok általános gazdasági s kivált állattenyésztési érdekeire, azokat a főbb irányelveket, melyeket a m. kir. állami erdőhivataloknak a tervek elkészítésénél, a kir. erdőfelügyelőségeknek a tervek előzetes megvizsgálásánál és a közigazgatási bizottságoknak a tervek elsőfokú tárgyalásánál és jóváhagyás végett hozzám való felterjesztésénél szem előtt kell tartaniok, a következőkkel jelölöm meg.

I. **Kulalak és beosztás.** Az üzemterveket (erdősítési terveket) a lehető legegyszerűbb alakban és akként kell szerkeszteni, hogy azok tartalmát a szakismeretekkel nem bíró birtokosok is könnyen áttekinthessék és az abban foglalt gazdasági intézkedéseket világosan felfoghassák s helyesen követhessék. Egyébiránt a kulalak és beosztás szempontjából azon utasítások szolgáljanak irányadónak, melyek az üzemtervek készítésére vonatkozólag az 1879. évi XXXI. t.-cz. alapján eddig kiadottak.

A **gazdálkodás szabályozásának alapelvei.** A gazdálkodás szabályozása szempontjából azonban ezeknek az üzemterveknek (erdősítési terveknek) szerkesztésénél nem a szigorú értelemben vett erdőgazdasági elvekkel kell kiindulni. A törvényhozás ugyanis, a midőn a szóban forgó területeket az állam kezelésébe adandó területek közé sorozta, ez által tulajdonképpen azt akarta biztosítani, hogy a szóban forgó területek — erdészeti kezelés alá vonva — gazdasági rendeltetésüknek állandóan megfeleljenek. A gazdálkodás szabályozásánál tehát fő feladatunk azt kell tekinteni, hogy a mennyiben a szóban forgó területek termőképessége az eddigi helytelen és káros gazdálkodás következtében többé-kevésbé megromlott, illetőleg talaja részben vagy teljesen elkopárosodott, — ezek a bajok az erdészeti kezelés által akként orvosolhatók, hogy a területek megszabott rendeltetésüknek szolgálatára folyton fokozódó mértékben alkalmasabbakká válván, végül újra teljesen jókarba jussanak és ebben az állapotban állandóan megtartassanak.

A **legeltetési érdekek előtérbe helyezése a legelő-illetőségeken.** Ehhez mérten az urbéri rendezés alkalmából legelő-illetőségként kihasított erdőterületeken (1. §. c) pont), a melyeknél a törvény 3. §-a szerint főhasznóvételnek a legeltetést kell tekinteni, és a hasznóvétel (az alomszedéssel együtt) csak azokon a részleteken és csak addig korlátozható, s hol és a meddig ezt a talaj veszélyeztetett vagy megrongált termőképességének megóvása és javítása megköveteli és illetőleg az alkalmazásba vett talajjavítási, talajjavítási munkálatoknak vagy más egyéb erdészeti intézkedéseknek fogantatására, valamint azok eredményének biztosítására mellőzhetően és egyszersmind előadhatatlanul szükséges teszi.

A **legeltetési igények kielégítése más területeken.** Válaszolt, s más erdők. Hasonló elvek szerint kell eljárni a gazdálkodás szabályozásánál a volt urbereknek ajándékozás, vétel, csere után vagy más jogcímen birtokába jutott erdőkre nézve is (1. §. d) pont) akkor, ha az ilyen területeket az illető birtokosok tulajdonképpen legeltetés céljából szerezték és első sorban tényleg erre is használják s a mennyiben megfelelő más legelőnek hiányában vagy szükségben amazoknak főként legelőül való használatára valószínűleg rá vannak utalva.

Kopár területek. De még az állami kezelésbe vett kopár területek (1. §. g) pont) gazdasági kezelésének szabályozásánál is figyelembe kell venni a lehetőleg ki kell elégíteni az állattenyésztési érdekeinek szempontjából támasztható alapos igényeket akkor, ha a kopár területeknek tényleg vannak egyes könnyen hozzáférhető olyan részletei, melyeken a legeltetést nagyobb kár nélkül tényleg lehet még gyakorolni, legalább is addig, a míg a szükséges erdőgazdasági intézkedéseknek fogantatása ott sorra nem kerül. Az állami kezelésbe vett kopár területek ilyen részletein, a mennyiben a birtokosok kívánják és tényleg rá vannak utalva, — az egyes évszakokban alkalmazandó megfelelő kímélet és pihentetés kikötése mellett és a viszonyok által megkövetelt egyéb övrendszabályok körlátai között — a legeltetés tilalmazásától egyelőre szintén el lehet tekinteni.

Erdőgazdasági szempontok előtérbe helyezése. Önként értetik, hogy bizonyos körülmények között viszont az erdészeti szempontokat kell előtérbe helyezni és érvényesíteni; így nevezetesen a törvény 1. §-ának d) pontja alapján állami kezelésbe vett olyan erdőterületekre nézve, melyeket a birtokosok tulajdonképpen vagy főként fatermelés céljából szerezték, vagy a melyeken a legeltetés mellett a fahasználatot is nagyobb mértékben s tartamosan kívánják gyakorolni. Az ilyen területek kezelésének szabályozásánál tehát a szerint, a mint a birtokosok a legeltetési hasznóvételre általános gazdasági viszonyaiknál fogva többé vagy kevésbé rá vannak utalva, vagy pedig a fatermelés előnye, avagy a talaj termőképességének biztosítása a legeltetési érdekeknek bántérbe szorításával az erdőgazdasági szempontoknak fokozottabb érvényesítését követelik meg, — az ugynevezett legelő-erdő üzem módnak (fáslegelő gazdaságnak), vagy pedig a szigorú értelemben vett erdészeti kezelésnek elveit kell alapul venni és követni.

Ugyanilyen előadás alá vonhatók a törvény 1. §-ának c) pontja alapján állami kezelésbe vett egyes urbéri legelőilletőségek is, ha azt pl. a területen nagyobb haszonnal folytatható fatermelés, avagy más fontos ok indokolta és kívánatosnak teszi; — megjegyzem azonban, hogy az imént jelzett gazdálkodási módok választását és általában a legeltetésnek mellőzhetően szükséges mértékben tulmód korlátozását a volt urberek számára legelőilletőségül kihasított területekre nézve a magam részéről csak akkor engedem meg, ha abba a birtokosok törvényes képviselői beleegyeznek, vagy azt önként kívánják.

Szigorú értelemben vett erdészeti kezelés. Kivételt képeznek általában véve azok a területek, melyek az 1879. évi XXXI. t.-cikk 2. §-ában foglalt meghatározás alá esnek. Az ilyen területeket, az 1898. évi XIX. t.-cz. 1. §-ának bármelyik pontja alapján vétettek is állami kezelés alá, mint véderőtalaj területeket — minden egyéb szemponttól eltekintve — a legszigorúbb erdészeti kezelésben kell részesíteni.

II. **Előmunkálatok.** Az üzemtervek (erdősítési tervek) szerkesztéséhez szükséges előmunkálatok teljesítésénél a következők szerint kell eljárni.

a) **Határok bejárása.** Első teendő az állami kezelésbe vett területek határának bejárása, megállapítása, megjelölése és állandó biztosítása, — amit az erdőhivatali közegeknek a birtokosok törvényes képviselőivel együttesen kell teljesíteniük. Határoknak lehetőleg mindig természetes vagy már is meglevő mesterséges határok (hegygerinczek, völgyek, patakok, utak, árkok stb.) választandók; ha azonban a határok ily szempontból való kikerekítése céljából az állami kezelésbe vett területeket olyan részletekkel kellene kiegészíteni, melyekre az állami kezelés kötelezettsége ki nem mondatott, abban az esetben a kiegészítés kizárólag csak a birtokosok törvényes képviselőinek beleegyezésével vagy kívánságára történhetik, még pedig csak olyan kisebb részletek bevonásával, melyeknek külön kezelése és használatára elszigeteltségük miatt akadályozva volna.

Ugyanezen alkalmokkor úgy az állami kezelés alá vett, valamint a szomszédos területeket újra alaposan meg kell vizsgálni; és a mennyiben az első összeírásakor netalan tévedések történtek, nevezetesen az állami kezelés alá kihagyandó egyes területek részben bevonattak, illetőleg megfordítva egyes részletek a birtokosok jól felfogott érdekei ellenére kimaradtak volna; továbbá ha az állami kezelésre kötelezett és az ily kötelezettség alá nem tartozó területek között — általános gazda-

sági szempontból vére is előnye — csere lenne fogantatható, a mihez a birtokosok törvényes képviselői is hozzájárulnak: ilyenkor a nyilvántartási adatok kiigazítása, illetőleg a területhe-lyesbítések, területcserék stb. ügyében, az ideiglenes vagy rendszeres gazdasági üzemtervek beterjesztésével kapcsolatban, a közigazgatási bizottsághoz intézett előterjesztéssel, az eljárást hivatalból meg kell indítani. Mellőzhetően szükséges azonban, hogy a tényállás minden ilyen esetben a birtokosok törvényes képviselőinek személyes közreműködésével állapittassék meg.

b) **Felmérés.** A határok bejárását és megállapítását mindenkor nyomon kell kísérni a határok megjelölésének és biztosításának s egyszersmind a területek fölmérésének.

Ha a fölmérés eredménye a nyilvántartási adatoktól eltérést mutat, a m. kir. állami erdőhivatalnak az adatok pontos megállapítása s egyszersmind a nyilvántartás kiigazítása iránt, az ideiglenes vagy rendszeres gazdasági üzemtervek beterjesztésekor, szintén előterjesztést kell intéznie a közigazgatási bizottsághoz.

c) **Gazdasági teendők meghatározása.** Ugyancsak a határok bejárása és a területek megvizsgálása alkalmával a m. kir. állami erdőhivatal eljáró körségeinek teljes tájékozódást kell szerezniük egyszersmind az összes gazdasági teendőkről, melyeket az illető területeken fogantatítani szükséges és általában mindazokról a körülményekről, melyek a gazdálkodás szabályozásánál figyelembe jöhetnek; ehhez mérten:

megállapítják és a térképen (vázlatrajzon) megjelölik azokat a területrészeket, melyeken a megrongált talaj helyrehozására, vízmosások, szakadékok megkötésére, kőfolyások vagy futóhomok megfogására, a kiszorított, lemosott vagy bármiképpen tönkretett termőréteg visszaszerzésére mellőzhető szükség van; s egyszersmind azt is meghatározzák, hogy az erdőgazdasági intézkedéseket milyen sorrendben s milyen eljárás alkalmazásával lesz legegyszerűbb fogantatítani;

megállapítják és a térképen (vázlatrajzon) megjelölik azokat a területrészeket, a melyeket a talaj termőképességének megóvása és javítása céljából vagy a szomszédos területrészekeken folytatott erdőgazdasági intézkedések eredményének biztosítása végett, egészen vagy részben, hosszabb vagy rövidebb időre legeltetési tilalom alá kell venni; továbbá azokat a részleteket, a melyeken a legeltetés ezentul, vagy egyelőre csak szigorúbb óvintézkedések és bizonyos korlátozások (pihentetés, egyes állatfajok kizárása, korlátozott marhalejtés stb.) mellett gyakorolható, egyszersmind meghatározzák a sorrendet, melyet az egyes területrészek tilalom alá helyezésénél, illetőleg a legeltetési hasznóvétel gyakorlásánál megtartani kell;

számba veszik a beerdősült területrészeket és feljegyzik azokat az adatokat, melyek a faállomány mennyiségének megbecsléséhez és illetőleg a fahasználatok gyakorlásának meghatározásához szükségesek; és a mennyiben a legeltetési hasznóvétel emelése érdekében az erdőültetési részleteket, vagy egyes fás csoportokat, cserjéseket többé-kevésbé meggyéríteni kellene, meghatározzák ennek mértékét és sorrendjét is;

kijelölik továbbá azokat az esetleg előforduló részleteket, melyek a többi területek közé beekelve lévén, külön kezelés alá a többi terület közül ki nem hasithatók ugyan, de a melyeknek talajminősége és fekvése — a termőképesség állandó biztosítása szempontjából — egyelőre vagy egyáltalán nem tesz szükségessé semminemű erdőgazdasági intézkedést, vagyis a melyek minden különös megszorítás nélkül állandóan legeltethetők s a mennyiben gyéren fásult vagy egészen tisztas területeket képeznek, beerdősítésük egyelőre teljesen mellőzhető;

viszont kijelölik azokat a részleteket, a hol a talajnak megrongált vagy veszélyeztetett termőképességét csak a meglevő fatenyészet gondos ápolása és pótlása mellett, avagy a területnek újra beerdősítése után lehet csak jókarba hozni és biztosítani, vagy pedig ahol a fenforgó kedvezőtlen körülmények miatt a legszigorúbb erdészeti kezelést kell előtérbe lépíteni és folytatni;

általában veve gondos utánajárással beható tájékozást kötelesek szerezni az állami kezelésbe vett területek gazdasági állapotáról, figyelmet fordítván egyszersmind arra is, hogy egyidejűleg az érdekelt birtokosoknak — sőt az illető vidéknek

Folyó évi május hó 25-én 3558—7. szám a. kelt rendeletével utasította ennél fogva a nevezett minister ur a budapesti, gyulafehérvári, kassai, komáromi és temesvári tüzérségi szertárakat, a nagyszebeni, besztarcebányai és pozsonyi tüzérségi fiók szertárakat, továbbá az aradi műszaki tüzérségi kezelési osztályát (Verwaltungs Abtheilung der technischen Artillerie Arad.) hogy kizárólag ezen célra a szükséges lőport a gazdasági egyesületek, a m. kir. meteorológiai és földmúzeumi intézet, a vinczellér iskolák és szőlészeti és borászati kerületek felügyelők által leendő megrendelésekre, vagy ezek valamelyike által kiállított igazolvány alapján bármely érdekeltnek a szertáránál helyben kilogrammonként 70 (hetven) fillért szolgáltatassák ki.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen a gazdasági közönségre nagy fontosságú intézkedést minél szélesebb körben s azal hirdesse ki, hogy a lőpormegrendeléshez szükséges igazolvány kiállítása iránt az említett egyesületekhez, intézményekhez és közegekhez fordulhatni, megjegyezvén, hogy a kedvezményes áru lőpor kizárólag a vihar ágyakkal való védekezéshez használható s minden e tekintetben előforduló visszaélés a kedvezmény megszüntetését fogja maga után vonni.

Hogy pedig ezen visszaélések elkerülhetők és a lőpor mikénti felhasználása ellenőrizhető legyen, felhívom, a megrendelésre, illetőleg az igazolványok kiállítására feljogosított egyesületeket, intézeteket és közegeket, hogy minden egyes igazolvány kiállításakor, vagy közvetlenül tett megrendelés alkalmával az igazolvány tulajdonosának, illetőleg a megrendelőnek nevét, lakhelyét, továbbá az utalványozott lőpor mennyiségét a védekező lakhelyére illetékes járási főszolgabíróknál, városokban a rendőrkapitánnyal azonnal közöljék, az említett hatóságoknak pedig kötelezővé teszem, hogy a lőpor mikénti felhasználását a rendőri közegek közbenjöttével, legszigorubbán ellenőrizzék s minden ne talán észlelt visszaélésről a crim útján hozzám jelentést tegyenek.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy az említett hatóságok megfelelő utasítása és a jelzett ellenőrzések szigorú foganatosítása iránt haladéktalanul intézkedjék.

Budapest, 1900. május 29.

Darányi.

15056—1900. sz.

Utasítom a községek előjáróságát, hogy fenti magas leirat tartalmát a község lakosságának a szokásos legkiterjedtebb módon hozzák tudomására, a nagyobb földmivelőkkel és érdemesebb mezőgazdasággal foglalkozó birtokosokkal pedig különösen is közöljék azt; minek megtörténte az illetékes járási főszolgabíró urak 8 napon belül jelentést tenni kötelesek.

B-Gyarmat, 1900. jún. 8.

Alispán helyett:

Fajnor, főjegyző.

54434—1900. sz.

M. kir. belügyminister.

Az északamerikai egyesült államoknak Bécsben székhelyű követsége felszólítás tárgyává tette, hogy amerikai utlevelek birtokosai jogait élvezetében Magyarországon korlátoztassanak. Minthogy a követség elvként hangsúlyozza, hogy az Unió kormányánál kiállított utlevél prisma fucie érvényesnek tekintendő, a mig az ellenkezője be nem bizonyítottatik s birtokosa az utlevél által adott jogok teljesének élvezetében áll mindaddig, mig az utlevél törvényszerűen hatályon kívül nem helyeztetik, minthogy továbbá a vezetésemre bízott belügyministerium vizsgálata alá került amerikai honlevelek is addig alakilag kifogástalanoknak bizonyultak: a mondottakra való tekintettel a honvédelmi minister ural egyetértőleg kijelentem, hogy a vezetésemre bízott belügyministerium által 1898. évi április hó 18-án 28938. sz. alatt kibocsátott körrendelet harmadik bekezdésében az északamerikai egyesült államokból utlevéllel vagy honlevéllel az ország területére érkező egyének részére biztosított védelem azokra is kiterjed, kiknek utlevélre láttamozva vagy honlevélre birtokosuk nincs.

As ugyanazon bekezdésben előírt eljárás pedig t. i. kormányhatósági határozatnak a honcsági okmányok bemutatása mellett való kikérésére mellőzendő azokban az esetekben, ha az illető az 1889. évi VI. t. cz. 58. §-a értelmében védőkötelezettségének utólagos teljesítésére többé nem szorított, illetőleg ellene ugyan azon törvény 67. §-a értelmében a bíráskodó eljárás többé meg nem indítható, nem lévén indokolt az, hogy oly egyének igazoló okmányai is felfoglaltassanak, kik még ha magyar állam polgárokának bizonyulnának is, kor-

nál fogva védőkötelezettség szempontból többé tekintetbe nem jöhetnek.

Az említett körrendelet egyebekben kivált az 1871. évi XLIII. t. cz. II. fejezetében 1. 2. és 3. pontjaiban foglalt rendelkezéseket illetőleg érintetlen marad.

Budapest, 1900. május 29.

Gulner, államtitkár.

30358—1900. sz.

M. kir. földmívelésügyi minister.

Filip Szász Ceburg Gothai fejedelmi herceg é Fensége erdőigazgatóságának közvetlenül hozzám benyújtott kérvényére, a m. kir. belügyminister ural egyetértőleg felhatalmazom, a vármegyei közgazdasági bizottságot, miszerint engedje meg, hogy a folyamatos erdőigazgatóság kezelése alatt álló uradalmi erdőkben alkalmazott erdőőrök oly alkalmaknál, midőn a kártékony vadak pusztítására kiküldetnek, vagy pedig rendes vadászatok alkalmával is — az 1895. évi 72088. sz. a kiadott szabályrendeletben előírt karabély helyett vadászfegyvert használhassanak. Jelen leiratot a kir. erdőfelügyelővel is közlendő.

Budapest, 1900. apr. hó 23.

A minister megbízásából:

Soltcz.

63281—1900. sz.

M. kir. belügyminister.

A kereskedelemügyi m. kir. minister ur f. évi június hó 11-én 42839. szám alatt kelt rendeletével a pénzügyi és földmívelésügyi minister urakkal, ugy velem, valamint az osztrák cs. kir. kormánnyal egyetértőleg, tekintettel a Smyrnában előfordult pestis esetekre a nevezett betegségnek ruhán való behurcolását megakadályozandó, az Egyiptomból származó némely áru s tárgya néve f. évi május hó 6-án 33551. szám alatt kelt rendeletével elrendelt behozatali és átviteli tilalmat Smyrnára és az aidi vilajetre kiterjesztette. Midőn erről a törvényhatóságot tudomás és mihez tartás végett értesitem, felhívom, hogy a Smyrnából s az aidi vilajetből neralán saját területére érkező utasok tekintetében az innen kiadott 50027—900. sz. körrendelet utolsó bekezdésében foglaltak értelmében járjon el.

Budapest, 1900. június 12-én.

A minister helyett:

Gulner, államtitkár.

M. kir. földmívelésügyi minister.

46511—1900. sz.

Értesitem a Czimet, hogy közbenjárásom folytán a kereskedelemügyi minister ur arról értesített, melyek kizárólag a lisztharmat (oidium) nevű szőlőbetegség ellen való védekezésre vannak rendelve és az országos magyar gazdasági egyesület, a magyar mezőgazdák szövetsége, vagy valamely a rendeltetési hely szerint illetékes és erre feljogosított vármegyei, illetve vidéki gazdasági egyesület, továbbá törvényhatósági városok polgármesterei, Budapest székesfőváros, illetőleg a kerületi előjárók, illetve a törvényhatósági közigazgatási bizottságok utján a vármegyei alispánok által kiállított igazolványok alapján kerülnek feladásra, a magy. kir. államvasutak vonalain tetszés szerinti mennyiség feladásánál az A. osztály díjtétele, vagyis ugyanazon viteldíj kedvezmény alkalmaztassék, mely a phylloxera és peronospora vitéla ellen való védekezésre használt szénkének, kékgálicz, vasgálicz stb. küldeményekre az említett vonalokon a m. kir. államvasutak érvényben lévő helyi áradíjzabában foglalt XIX. sz. kivételes díjzabás szerint rendszerezit van.

A m. kir. államvasutak igazgatóságát egyidejűleg utasította a nevezett Minister ur, hogy a szóban lévő küldemények után, ezennel rendelkezésre bocsátott viteldíj kedvezmény életbeléptetése iránt intézkedjék.

Miről a czimet tudomásávétele és a szőlőgazdák minél szélesebb körben leendő tájékoztatása végett értesitem.

Budapest, 1900. évi június 12-én.

Dániel.

41160—1900. sz.

Pályázati hirdetémenyek.

(erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele tárgyában.)

A királyhalmi vadászterdei, lipitújvári és görényesszentimrei m. kir. erdőőri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed — a folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás mellett, részint saját költségén több tanuló fog felvétetni.

A felvételt kívánók igazolni tartoznak, hogy 1. tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték s illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik s harminczöt évesnél nem korosabbak,

2. lép, erős, egészséges, munkához és az időjárás viszontagságaihoz szokott és edzett testalkattal s különösen, jól látó, halló és beszélni képességgel bírnak, melyekkére igazolására kincstári erdőészeti orvos, honvéderő, vagy vármegyei orvos, bizonyítványra szükséges megjegyeztetvén, hogy minden az intézetbe felvett tanuló testi épisége és egészségi állapota az intézet orvosán által, a jelentkezés alkalmával szigorúan feldolgoztatik s az kinek szervezete hiányos, vagy aki valamely ragályos, avagy az intézeti foglalkozás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenved az intézetbe be nem fogadtatik.

4. erkölcsi magaviseletük jó;

5. katonai kötelezettségben állanak, igenlő esetben kötelesek ehhez igazoló könyveiket is bemutatni.

Bejelenteni tartoznak továbbá, hogy kérvényükre a válasz, mely cím alatt, illetve, mely vármegyében, vagy mely hivatal útján és mely posta állomásra küldendő.

Tájékoztató megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházattól évi 150 (egyszázötven) forint felévre előleges részletekben fizetni s ehhez képest a felveendő tanulók esetleg azok szülei gyámjai vagy munkaadói kir. közjegyző előtt kiállított okmányokkal igazolni tartoznak, hogy az évi 150 forintnyi tartozást a kitűzött időre pontosan befizetik.

Az állami eltartás mellett felvett tanulók illetve azok szülei, gyámjai, vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőőri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elbocsátatik, a ráfordított költségeket egy évre 150 forinttal számítva, az államnak megtéríteni kötelesek s ugyanerre néve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik szintén közzegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni. Minden tanuló tartozik a szakiskolába való belépés alkalmával magával hozni: 6 inget, 6 lábravalót, 6 székendőt, 10 pár kanczát vagy harisnyát, egy pár erdőjárásra alkalmas erős bagaria csizmát és pedig valamennyit új állapotban.

A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelemztetnek azok, kik az erdőőri szakiskolába felvételt kívánják, hogy saját kezűleg írt és kellően felszerelt kérvényüket, melyhez az állami ellátás mellett felvételt kívánóknak azok szegénységi állapotát igazoló hiteles községi bizonyítvány is melléklendő, azok pedig kik akár magán akár állami erdőészeti szolgálatban állanak, mindig előjáró tisztjok vagy hatóságuk utján legkésőbb f. évi július hó végéig a földmívelésügyi ministeriumhoz adják be.

Budapest, 1900. évi máj. 31-én.

Földm. m. kir. minister.

145—1900. sz.

Pályázat

erdőőri jutalmakra.

Az országos erdei alaptól — a magasabb hegysek fensikjainak, tetőinek és gerinceinek, vagy meredek oldalainak a közgazdasági érdekből erdőszetileg művelendő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó vagy kőgörgöttek megakadályozása, szélvész és vízkárosításának, valamint a futóhomok tovább terjedésének megállítására végett az 1879. évi XXXI. t. cz. 165. §-ában megjelölt erdőösítés közgaza-

sági szempontból szükséges, — a folyó évre hat nagy jutalmat és tízezer elismerő jutalmat tűzök ki és pedig:

két elsőrendű nagy jutalmat egyenként 1000 koronára,
két másodrendű nagy jutalmat egyenként 800 koronára,
két harmadrendű nagy jutalmat egyenként 600 koronára,
három elsőrendű elismerő jutalmat egyenként 500 koronára,
három másodrendű elismerő jutalmat egyenként 400 koronára,
három harmadrendű elismerő jutalmat egyenként 300 koronára,
három negyedrendű elismerő jutalmat egyenként 200 koronára.

Versenyre bocsáthatók mindazok az erdősitések, a melyek a folyó évben nem állami költségen fogantatásra lertek, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 (huszonöt) k. holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább 10 (tíz) k. holdra terjednek.

Versenyre lehetnek erdőbirtokosok birtokos testületek, polgári-, egyházi-, vagy urbéres községek s illetve erdőistiek, kiknek költségén s illetve kiknek tanácsa szerint és felügyelete alatt az erdősítés teljesített — feltéve, hogy a jutalom odaítélésének idejében azok az újból létesített és jutalmazott erdőnek még birtokában vannak, illetve azt erdőistési minőségben kezelik s az erdősített területet a beerdősítés biztos sikerének elősegítése végett a folyó évtől, vagy az első munkálattól kezdve a jutalom odaítélésének idejéig állandóan gondosták, a versenyző területen netalán pótlólag szükséges újabb erdősítési munkálataikat is évenként fogantatották s a létrejövő erdőnek az erdőtervény 2., illetőleg 4. §-a szerint való kezelése iránt intézkedtek.

A jutalmak az 1905. évben fognak oda ítéltetni s a jutalomdíj kétharmadrésze az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdonost, egyharmadrésze pedig az erdősítést teljesítő erdőistét fogja illetni.

A jutalmakat az országos főerdőmester, vagy helyettesének elnöksége alatt erdőistiekből alakított öttagú bizottság ítéli oda az erdősítés sikerének bejárása után a teljesített erdősítés közérdekű becsének sorrendje és minősége szerint.

A bíráló bizottság illetékének alpjául szolgál az illetékes közig. erdőisteti bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyre bocsátott erdősitések felett adott javaslatai és a bíráló bizottság részéről esetleg teljesítendő helyi szemlék.

Atik a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, azok a folyó év tavaszán történő erdősítést legkésőbb folyó év július hó végéig, a folyó év őszén történő erdősítést pedig legkésőbb folyó év decz. hó 25-ig az erdősítés helyének, telekterületi számának, a terület nagyságának (k. koldakban) az erdősítésre használt faemnek, illetve faemeknek s utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett nálam jelentsek be. A pályázati feltételek meg nem tartása a versenyből való kizárást vonja maga után.

Budapest, 1900. évi február hó.

Földm. m. kir. minister.

Alispáni hirdetmények.

16270—1900. sz. Nógrádmegye alispánjától.

Luczin, és Kálnó-Garab községhez tartozó Alsó-Petri pusztá területére nézve a juhok között a rühkór betegség járványos felléptét határozatilag megállapítottam.

B.-Gyarmaton, 1900. jun. 18.

Nagy, alispán.

17087—1900. sz.

Tereske község területére nézve a lépfene betegség szörnyes felléptét határozatilag megállapítottam.

B.-Gyarmaton, 1900. június 26-án.

Nagy, alispán.

Járványos emberi betegségek.

Roncsoló toroklob: Nemesfalva, Póltár.
Vörheny: Nemi, Csátár, Szécsény, Varsány, Szirák, Pethő, Óvár, Szügy.
Hőkhurut: Kazár, A-Esztergály, Losoncz, Inaszó, Tolmács, Kálnó.
Hasi hagymáz: Vizslás.

Szemcsés kóliártya lob: S.-Tarján, Dejtár, N.-Kálló, Füle, Varbó.

Faltörőirig lob: S.-Tarján.

Kanyaró: Romhány, Tereske, Nógrád, Herencsény, Szécsény, K.-Kürtös, N.-Kürtös.

Járványos állati betegségek.

Sertésvész: Marczal, Tráza, Csesztve, Galiba p., B.-Gyarmat, Dejtár, Patvarcz, Ludány, Csálár, Nótincs, Pencz, Verőcze, Tereske, F.-Bodony, Uhorszka, Jelsőcz, Miksi, Erdőtarcsa, Kőkenyes, Kozárd, Karancsberény, Mataverebely, F.-Kelecsény, Sámsonháza, Losoncz.

Sertésorbáncz: Patak, Dejtár, Vadkert, Mohora, F.-Szátok, F.-Sáp, Szenna, Vanyarcz, Erdőkürt, Szirák, Szent-Iván, Kőkenyes, Kövesd, Becske.

Lépfene: Tereske.

Veszétség: Szécsény, End: 'alva, Csálár, N.-Zellő, Lupocs, Gácsfalva, Lónyabánya, Kőkenyes.

Rahkór: Szécsény, Kovácsi, Lőcz, Luczin, Nógrád, Gács-Lehota, Sz.-Brezó, Lónyabánya, Dobrocs, Apátfalva, Nagyalu, Vidéfalva, Kálnó-Garab, Buják.

Pályázati hirdetmény.

4056—1900. sz.

Lemondás folytán megüresedett ecsegi körorvosi állás választás utján betöltésének határidejét 1900. évi július hó 17-énél d. e. 9 óráig Ecseg község házához midőn kitűzöm. felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy oklevéllel s eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket ez év július hó 16-ánál d. u. 5 órájáig annál inkább adják be hozám, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az orvosi körhöz Ecseg, Kozárd, Csécs, Jobbágyi, Sz.-Gede, Bokor, Alsó- és Felső-Told, Garab, Szent-Iván, Kutasó községek tartoznak. A körorvos évi fizetése 1200 korona, 5 évenként 100—100 korona korpótlék és a szabályrendelettel megállapított látogatási díjak.

Szirák, 1900. évi június hó 21-én.

Plachy, tb. szolgabíró.

34202 B. M. 1900.

Hirdetmények.

A bosnyák-hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatában többrendbeli a X-ik díjosztályba szorított 2200 korona fizetéssel és 400 korona pótlékkal, összesen tehát 2600 koronával díjazott pénzügyi fogalmazósegédi, továbbá többrendbeli 1600 koronával díjazott pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állás kerül betöltésre.

A kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, kérvényeket, mely a keresztelő (születési) levéllel az érettségi bizonyítványonál továbbá a jogi tanulmányok végzéséről, az államvizsgákról és a testi alkalmatosságról szóló bizonyítvánnyal szerelendő fel és a melyben a pályázó nyelvismeretei feltüntetendők, a bosnyák-hercegovinai országos kormányhoz Szarajevóban nyújták be.

A már államszolgálatban levő pályázók kérvényeket az előjáró hatóság útján terjesszék be; ez esetben a kérvény mellékleteivel együtt a magyar bélyegilleték alá esik.

Más pályázók tartoznak kérvényüket és mellékleteit bosnyák-hercegovinai bélyegekkel ellátni és pedig a kérvényre 80 fillér, a mellékletre ivenként 20 fillér bélyeg jár, a megfelelő magyar vagy osztrák bélyeggel már ellátott okmányok, bizonyítványok és hivatalos kiadványokra mellékleti bélyeg nem szükséges.

Bosnyák-hercegovinai bélyeg hiányában a megfelelő készpénzt lehet a kérvényhez mellékelni.

Sarajevo, 1900 február havában.

A bosnyák hercegovinai országos kormány.

71—1900 ord. sz.

Zala vármegye közigazgatási albizottságának 791—1899. kb. e. ü. száma értesítése szerint, Beke György, Sényi Péter, Tóth

Péter, Kondor Imre, Halász György, Balogh István, Nagy József, Bollák Antal, Panker József, Kis Péter, Szabó János, Szántó János, Poszt András, Domina Mihály, Ivásovits János, Varga Imr., Márton György, Vlasits Andor, Kondor Imre, Bende István, Száraz Gábor, Güntner Ferencz, Horváth Sebestyén, Takács György, Horváth József, Fekete Vendel, Hol János, Varga Albert, Szabó György, Lakits István, Benczik József, Lőrincz Vendel, Kovács Gyula, Major Ignác, Lóki János, Gécseg János, Egyesi István, Sürlesz Gábor, Vörös Gábor, Norák János, Macsek Flórián, Gamler János. — Brassó vármegye közigazgatási albizottságának 44—1900. közg. bizotts. e. ü. sz. értesítése szerint Kraft András és Balogh György. — Vas vármegye közigazgatási albizottságának 480—1899. k. b. e. ügyi számu értesítése szerint Pelczmann Márton, Novoszal János, Urban Ignác, Bauer Ferencz. — Veszprém vármegye közigazgatási albizottságának 344—1899. k. b. erdőügyi számu értesítése, szerint Paterek Kálmán vármegyei gondnok, eskübizonyítványaik elveszték.

B.-Gyarmat, 1900. jun. 14.

Fajnor, főjegyző, elnök.

Versenytergályási hirdetmény.

635—1900. számhoz.

Hontvármegye közg. bizottsága az 1900. évi június hó 6-án kelt 832. sz. határozatával a korpóna—borók—litvei törv. közut 14—15 km. szakaszán levő 27 számú Litva pataki hid építését 7857 kor. 81 fl. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása c. eljából az 1900. évi jul. hó 20-ik napjának délelőtti 11 órájára a Hontvármegyei m. kir. áll. épít. hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap délelőtti 11 órájára a nevezett hivatalhoz annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Ipolyságon, 1900. jun. 21.

M. kir. államépítészeti hivatal.

1530—1900. M. sz.

Nógrádvármegye alispánjának 1900. évi jun. hó 15-én kelt 12806. számu határozatával a b.-gyarmati zólyomi törvh. közuton levő 24. 30. és 37. sz. műtárgyak újépítését 868 korona 32 fl. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1900. évi július hó 26-ik napjának délelőtti 11 órájára a balassagyarmati m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bálnatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtti 11 órájig a nevezett hivatalhoz annnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki javaslat, általános és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Vállalkozók tartassák, ajánlataikat, az ajánlati lepecsételve beadni és abban nevüket és lakhelyükön kívül a letett bálnatpénz mennyiségét és mivoltát megadni, a költségösszeget a felajánlott egységáratok számokkal és betűkkel kiírni, továbbá azon kijelentést tenni, hogy ugy az általános, mint részletes feltételeket, továbbá a helyi viszonyokat is ismerik.

Balassagyarmaton, 1900. évi június 28.

M. k. államépítészeti hivatal.

Arverési hirdetmények.

961—1900. sz.

Surány község előjárása által, a képviselő testület megbízásából közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nem telekkönyvezett 464, 80, 21 és 126 □-l területű belterületi köstermek nyilvános árverésen f. é. július hó 12-én d. e. 9 órakor körjegyző irodájában elárvereztetni fognak.

Surány, 1900. június 26-án.

Zimányi, körjegyző.

941—1900. sz.

Sámuel Samanak Molnár Mihály és neje ellen 17 kor 42 fillér iránti keresetében, alpereseknél lefoglalt 5 drb. párna és 1 ládának elárverezésére határnapul újból folyó 1900. évi július hó 11. napjának d. e. 9 órája Djenő község házához kitűztetik.

Díósjenő, 1900. jun. 26.

Szabó, körjegyző.

1532—1900. sz.

Riba községben f. évi június hó 2-án egy 1 éves göndör szőrű sertés bitangásban találtatott.

Igazolt tulajdonosa 14 nap alatt Riba község előjárásánál a felmerült tartási és hirdetési díjak lefizetése ellenében átveheti, mert ellenkező esetben f. évi július hó 14. d. e. 10 órájára Riba község bíró házában megartatandó s ezennel kitűzött árverésen el fog adatni.

Szűgy, 1900. jun. 16.

Balás, körjegyző.

1043—1900. sz.

Alulírott kiküldött által ezennel közhírré tétetik, miszerint a b.-gyarmati kir. járás-bíróság 1900. V. 401—3. számú végzésével Scheiber Jónás b.-gyarmati lakos javára 8 kor. 60 fillér s járulékaik erejéig Tóth Mihály óvári lakos ellen elrendelt végrehajtás alkalmával lefoglalt 2 drb. hámos lónak nyilvános árverésen leendő eladására a határidő Óvár község házához f. é. július hó 4-én d. e. 10 órára kitűztetik, melyre venni szándékozók oly értesítéssel hivatnak meg, hogy fenti ingóság szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Zsély, 1900. év jun. 12.

Ráák, körjegyző.

929—1900. szám.

Diós-Jenő községben mező rendőri kihágási bírság és kártérítés kielégítésére Vida István, Ráfa Márton, Bernolák Gergely, ifj. Hornos Pál, id. Kis András, Hornos Mihály juhos, Márton György, Dobos Jánosné és Mocsári Gábor diós-jenői lakosoktól lefoglalt ágy-neműek 1900. év július 3-án d. e. 9 órakor D.-Jenő község házában el fognak árvereztetni.

Diós-Jenő, 1900. június 20-án.

Szabó, körjegyző.

Rács József, alsó-sztrégovai lakostól, engedély nélküli házalás miatt elkobzott 1 láda rövid áru nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, 1900.

évi július hó 2-án délelőtt 9 órakor el fog adatni.

Gács, 1900. évi június hó 15-én.

Szakal, főszolgabíró.

209—1900. szám.

Alulírott árverés alá bocsátom, a vármegye tulajdonát képező, 3 kor. 34 fillérre becsült a losonc—gács—alsó-sztrégovai közuton levő 5-ik sz. úgynevezett ladió hid kijavitása alkalmával nyert 23 drb. padlót, mely a hidhoz közel eső Furcsik-féle pusztán van elhelyezve.

A faanyagot f. é. jul. hó 4. d. u. 3 órakor fogom a Furcsik-féle pusztán, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladni, ugyancsak árverés alá bocsátom 7 kor 89 fillérre becsült 59 db. tölgyfapadlót is, mely a rap—salgótarjáni th. közuton levő 7, 17, 23 és 24. sz. műtárgyak javítása alkalmával nyertett és mely Rappon és Mucsinyban van elhelyezve.

Az árverés f. évi július hó 5-én délután 4 órakor Mucsinyban a község házában fog megtartatni.

Losonc, 1900. június 21-én.

Bartholomaldesz, th. utbíztos.

Haszonbérli hirdetmény.

1051—1900. sz.

Bér község vadászati joga, Bér község-házánál a folyó 1900. évi július hó 9-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 6 azaz hat egymásután következő évekre haszonbérbe adatni fog.

Bérleti feltételek a hivatkozott község bírájánál bár mikor megtudhatók, mely az árverés napján, annak megtartása előtt is kihirdettetni fognak.

Kelt Bérén, 1900. jun. 20.

Kocsis, körjegyző.

Megsemmisítés.

2901—1900. sz.

Tóth József kisujfalusi lakos nevére Kis-Ujfaluban 180—1900. sz. a. kiállított és Nagyszécsényben 1900. évi június hó 12-én 462—900. sz. a. Balázs Miklós rimóczi lakosra átruházott járlat levél f. évi június hó 12-én Szécsényben az országos vásár alkalmával elveszett ezennel megsemmisítetik.

Nagyszécsény, 1900. jun. 22.

Zubovics, jszolgabíró.

Olcsó könyvtár. A Gyulai Pál szerkesztésében, a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő eme vállalat szokott választékosságával teszi közzé legújabb füzetét. Most kapjuk benne Faludi Ferenc verseit (1163—1165. szám.) ára 60 fillér. — Ugyancsak az Olcsó könyvtárban jelent meg Riedl Frigyes tollából Péterfi Jenő (1166—1167. sz.) jellemrajza. Ára 40 fillér. Végre Stevenson hírel bezzé: A franchardi kincs (1168—1169. szám.), mely a francia vidéki életnek humoros rajza. Ára 40 fillér. Az Olcsó könyvtárnak egy-egy számának ára csak 20 fillér és minden könyv-kereskedésben kapható.

Balassa-Gyarmati Kalauz.

Sztancsik Lajos építőmester B.-Gyarmaton, tervez és elvállal építésket.

Frischer Ignác, méhecske védjeggyel ellátott valódi karlbádi-féle cipőraktára B.-Gyarmaton.

Himmler Mór árúháza egyedüli főraktár a 8411. sz. törv. védett Lilliomvásonból, a-Gyarmaton 16-utca.

Ebenführer Lajos fűszerkereskedő B.-Gyarmaton, valódi Mott poloskairószer kapható.

Sziglics Károly magyar koronához címzett gyógy-szertára B.-Gyarmaton, egyedüli raktár Haebok-kenőcs és hölgypor 3 szinben.

Göhl Arnold vaskereskedő B.-Gyarmaton, cséplő-gépekhez szíjak, kenőcs, kender stb. kapható.

Himmler Ede ifj. szálloda és kávéház tulajdonos a Zöldfához, B.-Gyarmaton

Dudás Samu férfiöltöny készítő B.-Gyarmaton saját ház.

Hirschfeld J. Jenő vaskereskedő B.-Gyarmaton, minden a szakmába vágó cikkek kaphatók.

Lóvy Dávid fűszer, csemege, bor, hengeralmi liszt és festékárú raktára B.-Gyarmaton Otthon-telep.

Klein József divatárúháza B.-Gyarmaton, balassa-szálló épület, sajtókészítményű cipőnagyraktár.

Melner József hengeralmi liszt és hüvelyes terménykereskedő, a-Gyarmat, saját háza.

Fülöp Pál férfi szabó, papi és egyenruha készítő B.-Gyarmaton.

285—1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és v. törvényszék 1900. évi 26571 számú végzése következtében dr. Krámer József ügyvéd által képviselt Schwarcz Lejos javára, Möller Kálmán ellen 246 kor. 74 fill. s jár. erejéig 1900. évi március hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 885 koronára becsült következő ingóságok u. m. szövetek, ruhaneműek és egy varrógép nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbíróság 1900. évi V. 113—2. sz. végzése folytán 246 kor. 74 fill. tökétkövetelés, ennek 1899. évi decz. hó 31. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 53 kor. 48 fillérben bíróság már megállapított 2 kor. 60 fill. ár. kit költségek erejéig Nagy-Szécsényben alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi július hó 12-ik napjának d.-u. 3 órája határidővel kitűztetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N.-Szécsény, 1900. június hó 16-án.

Nagy, kir. bír. végrehajtó.

HAZAI IPARTERMÉKEK.

Építési ipar.

Magyar Monier építkezési vállalat. M. Freymann G. és társai Budapest, József-körút 15.

Erdélyi erdőipar részv. t. Gyulafalva. Budapest, Sas-utca 24. Deszkák, pallók, szindelyek, faburkolati kockák.

Első magyar nádasötvényár Pozsony. Egyáltalán nyers nád, nádasövetek, nádcsatorák és komlószárító nádasövet-rámák.

Gerenday A. és fia Budapest, Mária-Valéria-u. 2. és Keresztény-r. 90. sz. Márványkandálók, stromlékek.

A községbánya a Téglaárú Társulat Pesten, Budapest, Nádor-utca 16. Szárazon sajtolt, síma és profilos téglák, fedélserepek és keramit lemezek.

Keresztényfalvi agyágrúgyár r. társ. Keresztényfalva (Budaörs).

Egész városok és telepek csatornázásának átvétele, tervek készítése stb. Wunsch Róbert neustercébánya.

Jégacskrények, sajtolt könyvények, narosi Testvérek fémáruháza Budapest, Harisbászár 12—13.

Lédeczi Schenk Adolf, Lédecen (Trenčín megye). Iroda: Budapest, Drottly-utca, Wurm udvar.

Szegedi Keramit és Műtéglaárú rész-vénytársaság Szegeden.

Walli József, Budapest, Rottenbiller-utca 13. Taracetta árú, köfédelpép, tűzálló téglák, szőőkutak.

Becsevári Cementgyári Unió, Budapest Alkotmány-utca 14.

Építési-bérlő munkák, horganydíszítványok, Stettner Armin és Ferenca, Budapest, Ó-utca 6.

Csepregy János Budapest Örmölvölgy-utca 38. 40. Építkezésmunkák.

A magyar Keramit gyár r. t. Budapest József-körút 14.

Egyesült téglák és cementgyár részv. társ. Budapest, Alkotmány-u. 16.

Hallatlan olcsó árak!

Balassagyarmati
Könyvnyomda
Részvénytársaság

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, miután 1900 július hó 1-én a bélyegilleték — úgy a hirdetésekre, mint a falragaszokra és körlevelekre nézve — megszűnt, tehát a Nógrádi Lapok és Honti Híradó részére, mely Nógrád- és Hontvármegyének legelterjedtebb és legterjedelmesebb heti lapja, hirdetésekét mesés olcsó áron elfogadunk, ugyszintén minden a nyomdai szakba vágó munkák diszes, izléses, olcsó és pontos kiszolgálásáért kezeskedünk.

Balassagyarmati Könyvnyomda Részvénytársaság

Hallatlan olcsó árak!

Gyors- és pontos kiszolgálás.

Diszes- és izléses kiállítás.

„Stearoptinum“

66

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében és egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyulladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A haldadért kezesseget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88.

Nándorban Mező-Hegyesi 8 éves Furiosó ivadék mén eladó ujabb beállítására miatt.

4218—1899. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Majzik Ödöné szül. Harmos Borbála végrehajthatónak, Harmos János végrehajtást szenvedő elleni 215 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a balassagyarmati kir. törvényszék (a szécsényi kir. bíróság) területén levő, Varsány község határában fekvő a varsányi 225 sz. tjkvben A + 1. a. felvett ház s benne teleknek Harmos János felerészbeni jutalékára 350 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi júl. hó 30. napján d. e. 10 órakor Varsány község határában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 35 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadekképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Kelt a szécsényi kir. bíróság mint tkvi hatóság 1899. évi novemb. hó 30-án.

Szilassy, kir. jbiró.

Kényelmes lakóház.

A Szécsényi-utczában, 367. sz. a. (Weisz Jónás-féle) ház bekerített udvaru utczai része 4 szoba, konyha, éléskamra, egy nagy műhelynek vagy egyébre használható helyiséggel, pinczével, térs kertnek szolgáló udvarral és kitűnő ivóvizű kuttal f. é. október 1-től bérbe vehető esetleg kedvező feltételek mellett örökáron megvehető. — Bővebbet **Kemény Gábor** urnál helyben magtár-utca.

15479—1900. szám.

Hirdetmény.

A budapesti királyi törvényszék felhívja mindazokat, kik Jeszenszky Danó volt balassagyarmati, utóbb budapest IV. illetve X. ker. kir. közjegyző biztosítékára az 1875. XXXV. t.-cz 173. §-ánál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentse be, mert különben azok tekintetében vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedni.

Budapesten, 1900. május 14-én.

A budapesti kir. törvényszék.

Lampel, s. k.,

P. H.

kir. tázéki bíró.

3832—1900. P. sz.

Hirdetmények.

A balassagyarmati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az özv. Novák Istvánné szül. Picha Johanna alsó-bodonyi lakos fiát a 6201—98. számú ítélettel elrendelt gondnokság a 3049—900. számú első bírósági ítélettel meg lett szüntetve. B.-Gyarmaton, a kir. törvényszéknél, 1900. jun. hó 23. napján.

Hensch, kir. tázéki bíró.

3871—1900. p. sz. A b.-gyarmati kir. tázéktől.

A balassagyarmati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy 1877. augusztus 10. született Rappon tartózkodó Gyurács László kiskorúsága a 3057. 1900. polg. számú első bírósági ítélettel 1901. augusztus 10-én tuli időre meghosszabbított.

B.-Gyarmaton, a kir. törvényszéknél, 1900. évi június 26. napján.

Hensch, kir. tázéki bíró.

3878—1900. p. sz. A b.-gyarmati kir. tázéktől.

A balassagyarmati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Tuza Pál r. kath. 49 éves pinczér főlek-püspöki születésű salgótarjáni lakos a 2890—1900. p. sz. első bírósági ítélettel gondnokság alá helyezett.

B.-Gyarmat, 1900. évi június hó 16. napján.

Hensch, kir. tázéki bíró.

M.K.EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZTLUKÁCSFURDOI
HEGYIFORRÁS
ICENTISZTA
BICARBONAT

ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDESEKBEN
VENDEGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Balassagyarmaton: Benkő József, Vilim Gyula és özv. Quittner Dávidné jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

Az Otthon-telepen

a kis parknégyesöbgnben, egy négy esetleg öt egymásba nyíló szobás — egészséges és kényelmes üvegfolysóval ellátott

sarok lakás

a megkívántató mellékhelyiségekkel f. é. október hó 1-től egy vagy több évre haszonbérbe adandó, értekezni lehet e tárgyban a helyszínen **Gellén László** megbizottal.

Ugyanott egy két szobás — háló, fülkés előszobávali lakás, konyha és éléskamra, pinczével, szintén kiadandó.

SZIVATTYÚK

Minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari s egyéb célokra. Legjobb gummi és kender-tümlők. — Mindenféle csövek.

MÉRLEGEK

Legjobb javított rendszerű tűzőes és fűtő súlyú mérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári ipari, mezőgazdasági és házi célra.

Szivattyú- és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarzen-
bergstrasse 6.

W. GARVENS, BÉCS

I. Wallfisch-
gasse Nr. 14.

Kaphatók gép, vas s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetési üzletekben, kútfuró vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyúkat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arányosk ingyen és bérmentve.

Védjük szőlőinket

a **Állóntéle azölőbetegségek ellen!**

„bordói por”

A szőlő peronosporájának a leghatékonyabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle

Készlete egyszerű, az oldat néhány perca alatt elkészíthető, kitűnően tapad és nem bűdösíti annyira a bort, mint a tiszta kénpor.

Ára: [loco Budapest a „Magyar Mesőgazda” Szövetkezetének raktárában] 50 kg-os zsák a kg. 76 fillér, 5 és 10 kg-os zsák a kg. 60 fillér.

„rézkénpor”

A szőlő lisztharmatjának leghatékonyabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle

A por finomságánál fogva nagy anyagmegtakarítás, a por jobban tapad és nem bűdösíti annyira a bort, mint a tiszta kénpor.

Ára: [loco Budapest a „Magyar Mesőgazda” Szövetkezetének raktárában] 50 kg-os zsák a kg. 32 fillér, 5 és 10 kg-os zsák a kg. 26 fillér.

!! Hamisítás kizárva !!

Minden csomagnak el kell látni lennie olomszárral és a Borászati Lapok ellenőrző bélyegével.

A porok megrendelhetők:

A Magyar Mesőgazdák Szövetkezeténél, Budapest
Alkotmány-utca 31.

A Borászati Lapok kiadóhivatalánál, Budapest
Csalán-utca 25.

Felsenburg Tivadar fiai
cégnél Balassagyarmat.

Azonkívül

A LEGJOBB

minőségű

gazdasági gépszijak

nagy választékban és minden szélességben
kaphatók

Apfelbaum Ignác

börkereskedőnél B.-Gyarmaton

a nagytőzsdével szemben.

BIZTOS KERESÉT

kinálkodik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. t. cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való előadásával foglalkozni kívánnak.

MERCUR

váltóüzleti
részvénytársaság

BUDAPEST

Arany János-u.

31. sz.

Postfőszállítás csakis magánosok részére

Egy 3.10 m. hosszú,	280 krba	jó
egy férfi öltözökre	310 „	jó
előleges szelvény	480 „	jó
kerül csupán	750 „	finom
	870 „	finom
	1050 „	legfinomabb
	1240 „	angol
	1395 „	kamgarn

Egy szelvény fekete-szalonn öltözethez 10 forint.

Felöltőkalmék 3-25 krajcártól méterenként felfele. Loden pompás színűben egy szelvény 6 frt, 1 szelvény 9 frt. Persenne és Daskings, állami hivatalnok és bírói talárkalmék; legfinomabb kamgarn és chevot, nem különben pentaguri és csendőri egyenruhakalmék stb. stb.

Postgyári raktár Kiesel-Amhof Brünben

Minták ingyen a bérmentve, Mintához szállítva.

Figyelem! A t. vevők különösen is figyelemmel kelljen, hogy a kalmékat közvetlen megrendelés mellett jóval olcsóbban szerezhetik meg, mint közvetett rendeléssel. A Kiesel-Amhof Brünben cég az összes kalmékat valódi gyári áron, — minden rab-
bat hozzááttele nélkül szállítja.

egy jó erköl-
csi fiu ta-
nulónak tel-
jes ellátással
felvétetik.

Nyomdánkban

Zacherlin

Nem pléh do-
bozokban!
Egyedül valódi
az üvegekben!
Az az igazi csaha-
talan és biztos se-
gítség a kárte-
kony rovarok
gyors elpusztí-
tására.

Kaphatók Balassa-Gyarmaton: Benkő József, Cserecsnyik György
Ebenfűrer Lajos, Felsenburg Tivadar, Hrásko Lajos, Hummer
Miklós, Stern Sándor, Vilim Gyula, Stiglitz Károly. — Ipolyvíz:
Dambó Károly, Bolner Pál, Kumann Lajos. — Sziget-Tarjánban:
Balassy János, Bókai Béla, Grossberger Miksa, Köre, Daniel, Majer-
csik József, Mandl Gábor, Schneller József. — Szécsény: Engel J.
Popovics János. — Szirák: Jászenszky János.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak
akkor valódi, ha az oldat látható zölde, a törvény-
székkel bejegyzett „apica”-védjeggyel van ellátva.
Főhímelhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-,
gyomorbetegség ellen stb. károsító és ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.
Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Szállítóküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utóérhetően szívó erőjű és gyógyíthatatlan. Operá-
ciókat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőc-
se egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csap-
szut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű, mély gyó-
gyított meg. Antiseptikus és gyógyíthatatlan min-
denféle seb gyógyítására.

Próbát meg bérmentesen 1 kor. 40 fill. Csak előzetes fizetés esetén kapható meg.
Óvakodjanak utazóaktól és kerüljék az értéke-
los, megvásárolt kész kenőcsöket a más előleket.
Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz,
Pragada, Pragerhof téli, a Déli vasút mentén.
Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerkelet sohasem romlik meg és jó azokat
használatra kérem a háznak tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánszát
a törvény védője.

Integre,
Dordogne, Kopen-
hág, O.
Fabricsen Iarna.
Kilás,
A. Bertoloni.
Kalmé, Serrigé,
Apel, Lejovet.
Kalmé,
Pharmacie
C. Fredet,
Népol, Palerm.
Páris,
Pharmacie
françoise, 1 & 2,
Fisco de la Repu-
blique, Phar-
macie Daprey, 11,
Rue des francs
Bourgeois.
Prága,
Réma,
Corso, Agenzia
del Pollicinolo.
Roubaix,
Pharmacie
F. Gerroth.
Sarajevó,
Sagod,
Tumovár.
Triest, Valente.
Vienne, Strich.

Csak ennyi a tör-
vény. bejegy-
zett védője
valódi.

Uj fakeskedés!

Tisztelettel hozom a nagyközönség b. tudomására,
hogy törvényszékieleg bejegyzett

fakeskedésemet

B.-Gyarmaton a Szügyi-utca végén levő telken, (a
honvédlaktanyával szemben) megnyitottam.
Üzletem mindennemű faanyaggal el van látva
és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőim-
nek a legutányosabb és legjobb árukkal szolgálhatok.

**Kapható mindenféle építelfa,
gerenda, deszka, szindely, kövező
és falazó téglá, csement és mészarú.**

Uj fakeskedésemet

a nagyközönség becses partfogásába ajánlom.

Rosenzweig Lipót,
fakeskedő.

Uj fakeskedés!